

**Strategia Rozwoju
Gminy Słupia
na lata 2017-2030**

Spis treści

Wstęp.....	4
Proces tworzenia strategii i jego uczestnicy.....	5
Metodologia.....	6
I. Diagnoza strategiczna Gminy Słupia	7
1.1. Przestrzeń i środowisko.....	7
1.1.1 Umiejscowienie gminy w województwie i kraju	7
1.1.2 Charakterystyka sieci osadniczej.....	8
1.1.3 Zasoby naturalne oraz warunki przyrodnicze gminy	9
1.1.4 Zasoby kulturowe	13
1.1.5 Formy ochrony przyrody	18
II. Sfera społeczna	20
2.1 Struktura ludności.....	20
2.3 Rynek pracy i bezrobocie	22
2.4 Pomoc społeczna	24
2.5 Bezpieczeństwo	28
III. Sfera gospodarcza.....	30
3.1 Struktura przedsiębiorstw	30
3.2 Baza turystyczno-gastronomiczna.....	31
3.3 Rolnictwo	32
IV. Infrastruktura techniczna.....	33
4.1 Infrastruktura drogowa	33
4.2 Infrastruktura wodociągowa.....	34
4.3 Infrastruktura sanitarna.....	35
4.4 Gospodarka odpadami	36
4.5 Energia elektryczna i telekomunikacja.....	37
4.6 Transport i komunikacja.....	38
V. Infrastruktura społeczna	39
5.1 Edukacja	39
5.2 Infrastruktura sportowa	40
5.3 Ochrona zdrowia	41
5.4 Kultura.....	42
5.5 Organizacje pozarządowe.....	43
VI Obszar problemowy	45
6.1 Analiza SWOT	45
VII. Zarządzanie.....	47

Strategia Rozwoju Gminy Słupia na lata 2017-2030

7.1. Analiza budżetu gminy.....	47
VIII. Wizja, misja, cele i działania.....	50
8.1 Misja strategii.....	50
8.2 Wizja strategii (cel generalny).....	51
8.3 Strategiczny Program Rozwoju – cele strategiczne i cele operacyjne	52
8.4 Zadania w ramach poszczególnych celów.....	53
8.5 Źródła finansowania.....	57
IX. Monitorowanie, ewaluacja i wdrażanie strategii.....	59
9.1 Powołanie zespołu.....	59
9.2 System monitorowania, ewaluacji i wdrażania	60
9.3 Sposoby oceny Strategii	62
9.4 Komunikacja społeczna i promocja.....	64
9.5 Aktualizacja Strategii	66
X. Spójność strategii z dokumentami wyższego szczebla.....	67
Spis tabel	73
Spis wykresów.....	73
Spis zdjęć.....	73
Spis map	73

Wstęp

Strategia Rozwoju Gminy Słupia to długookresowy plan działania, określający strategiczne cele rozwoju gminy i przyjmujący takie kierunki oraz działania, które są niezbędne dla realizacji przyjętych zamierzeń rozwojowych. Ustalenia zawarte w strategii rozwoju stanowią podstawę do prowadzenia przez władze gminy długookresowej polityki rozwoju społeczno-gospodarczego. Wokół jej ustaleń koncentrują się działania władz samorządowych, zmierzające do zapewnienia jak najlepszych warunków życia mieszkańców gminy oraz tworzenia sprzyjających podstaw dla dalszego rozwoju gospodarczego.

Głównym celem opracowania Strategii Rozwoju Gminy Słupia w horyzoncie 2017-2030 jest zaplanowanie, a następnie konsekwentne realizowanie działań, zmierzających do zapewnienia jej harmonijnego rozwoju. Posiadanie takiego dokumentu umożliwi skuteczniejsze aplikowanie o środki zewnętrzne na realizację inwestycji, w tym o fundusze z Unii Europejskiej.

Zapisy Strategii stanowią zatem determinantę decyzji merytorycznych, organizacyjnych i finansowych podejmowanych przez władze samorządowe. Dokument jest także odpowiedzią na ustawowy wymóg prowadzenia polityki rozwoju w oparciu o Strategię, jak również skuteczną próbę dostosowania się do standardów europejskich. Jej zadaniem jest odważne, lecz jednocześnie realistyczne zaprogramowanie rozwoju i modernizacji jednostki samorządowej, ze szczególnym uwzględnieniem wszystkich zasobów i atutów, które Gmina Słupia posiada, na rzecz rozwoju i poprawy poziomu i jakości życia mieszkańców. Strategia stanowi podstawę dla efektywnego wykorzystania przez gminę środków rozwojowych, zarówno krajowych, jak i z Unii Europejskiej, na realizację celów społeczno-gospodarczych, a zarazem podstawę do pomnażania ilości środków przez szybszy i efektywniejszy wzrost gospodarczy.

Proces tworzenia strategii i jego uczestnicy

Prace nad tworzeniem Strategii był realizowany w sposób, który miał zapewnić możliwie jak najszerszy i aktywny udział mieszkańców gminy, organizacji pozarządowych, przedsiębiorców, sołtysów, radnych i urzędników. Prace rozpoczęto we wrześniu 2016 roku. Do przygotowania tego dokumentu została zaangażowana firma konsultingowa GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., która współpracowała przy budowie strategii. Cały proces tworzenia strategii opierał się na planowaniu poszczególnych etapów prac i zredagowaniu dokumentu strategicznego na podstawie materiałów zebranych od sołtysów/radnych gminy.

Najważniejsze etapy pracy nad opracowaniem strategii dotyczyły:

- przyjęcia wizji rozwoju Gminy,
- przyjęcia celu nadrzędnego i celów głównych rozwoju Gminy,
- identyfikacji problemów wpływających na rozwój Gminy,
- przyjęcia celów szczegółowych rozwoju Gminy,
- opracowania planu operacyjnego strategii z określeniem zadań planowanych do realizacji,
- opracowania koncepcji wdrażania, monitoringu i ewaluacji strategii.

Budując Strategię Rozwoju Gminy Słupia na lata 2017-2030 postawiono sobie cele szczegółowe, do których należy zaliczyć:

- podnoszenie poziomu życia mieszkańców,
- zaproponowanie rozwiązań umożliwiających wzrost gospodarczy Gminy,
- przeciwdziałanie wzrostowi bezrobocia oraz niwelowaniu już istniejącego,
- tworzenie warunków służących przyciąganiu kapitału z zewnątrz do inwestowania na terenie Gminy,
- promocja walorów i zalet Gminy.

Na zakończenie procesu projekt dokumentu został opublikowany na stronie internetowej urzędu.

Metodologia

Dokument powstał z zastosowaniem metody ekspercko - społecznej, zapewniającej partycypację społeczeństwa w tworzeniu Strategii Rozwoju Gminy oraz udział wszystkich zainteresowanych środowisk. Praca nad strategią odbyła się przy współudziale grona specjalistów i pracowników Gminy Słupia, bazując na ich doświadczeniu, wiedzy i opinii. Partycypacja społeczeństwa w tworzeniu wizji przyszłości gminy za sprawą konsultacji społecznych odegrała równie ważną rolę. Wpływ społeczeństwa na życie gminy, poza uczestnictwem w formie aktu wyborczego, jest wartością nieocenioną. W procesie kreowania przyszłości gminy, tworzenia dokumentu strategicznego wszyscy mieszkańcy mieli możliwość aktywnego uczestnictwa. Projekt strategii został udostępniony za pośrednictwem strony internetowej za pomocą tych konsultacji władze gminy przedstawiły mieszkańcom swoje zamierzenia mając na uwadze nawiązanie konstruktywnego dialogu przy współtworzeniu wspólnej rzeczywistości oraz zapewnienie głosu wszystkim zainteresowanym.

I. Diagnoza strategiczna Gminy Słupia

1.1. Przestrzeń i środowisko

1.1.1 Umiejscowienie gminy w województwie i kraju

Gmina Słupia położona jest w południowo-zachodniej części powiatu jędrzejowskiego w zachodniej części województwa świętokrzyskiego. Siedziba gminy znajduje się w Słupi, która oddalona jest od 55 km od Kielc i 22 km od Jędrzejowa. Administracyjnie graniczy z pięcioma gminami:

- od północy – Moskorzew (woj. świętokrzyskie),
- od północnego-wschodu – Nagłowice (woj. świętokrzyskie),
- od południowego-wschodu – Sędziszów (woj. świętokrzyskie),
- od południowego-zachodu – Żarnowiec (woj. śląskie),
- od zachodu – Szczekociny (woj. śląskie).

Powierzchnia gminy ma kształt wydłużony o osi dłuższej 22 km na kierunku od południowego zachodu do północnego wschodu, natomiast szerokość jej na kierunku od północnego zachodu do południowego wschodu jest zróżnicowana i waha się od 5 km do 12 km.

Mapa 1: Gmina Słupia na tle powiatu jędrzejowskiego

Źródło: www.google.pl

1.1.2 Charakterystyka sieci osadniczej

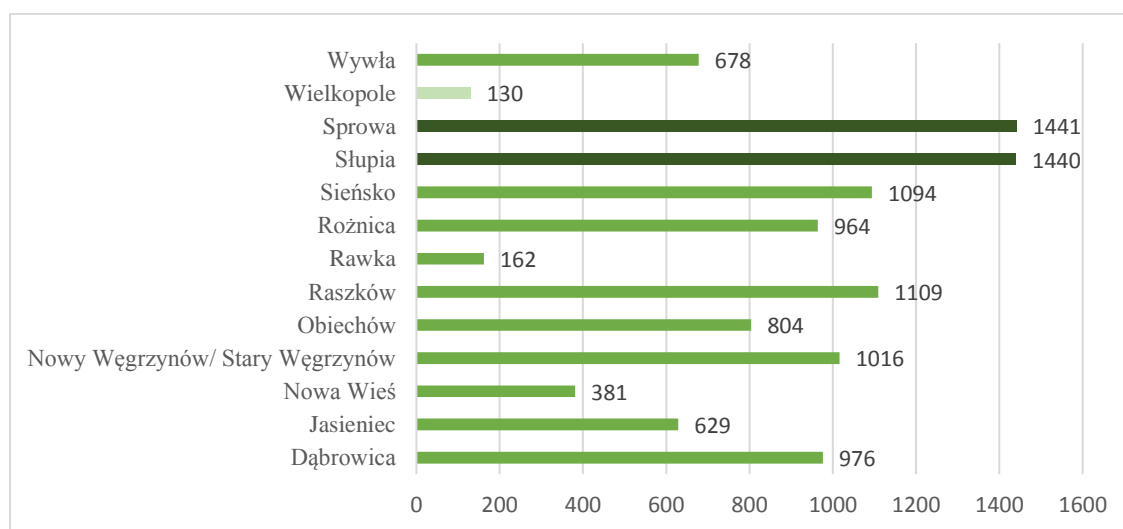
W skład Gminy Słupia wchodzi 14 sołectw. Największym sołectwem pod względem powierzchni jest Sprowa (1441 ha) oraz Słupia (1440 ha), najmniejszym Wielkopole (130 ha). Poniższa tabela prezentuje wszystkie sołectwa wraz z ich powierzchnią i liczbą gospodarstw. Najwięcej gospodarstw znajduje się w sołectwie Słupia- 96, następnie Sieńsko– 94.

Tabela 1: Powierzchnia sołectw Gminy Słupia

L.p.	Wyszczególnienie	Liczba gospodarstw	Powierzchnia sołectwa w ha
1.	Dąbrowica	29	976
2.	Jasieniec	45	629
3.	Nowa Wieś	35	381
4.	Nowy Węgrzynów	22	1016
5.	Stary Węgrzynów	70	
6.	Obiechów	41	804
7.	Raszków	60	1109
8.	Rawka	24	162
9.	Rożnica	92	964
10.	Sieńsko	94	1094
11.	Słupia	96	1440
12.	Sprowa	60	1441
13.	Wielkopole	14	130
14.	Wywła	64	678
	SUMA	746	10824

Źródło: Urząd Gminy Słupia

Wykres 1: Powierzchnia poszczególnych sołectw na terenie gminy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Słupia

1.1.3 Zasoby naturalne oraz warunki przyrodnicze gminy

Wody powierzchniowe

Główną rzeką gminy Słupia jest Pilica, przepływa z południa na północ przez zachodnią część gminy. Pilica jest typową rzeką nizinną, płynącą na piaszczystym podłożu po szerokiej trasie zlewowej pokrytej łąkami, terenami podmokłymi i torfowiskami. Najbardziej charakterystyczną cechą Pilicy jest naturalny układ hydrologiczny, a najważniejszym elementem jest meandrowanie rzeki z licznymi zakolami i starorzeczami. Zachodnia część gminy odwadniana jest przez rzekę Pilicę i jej liczne dopływy, natomiast wschodnia część omawianego terenu odwadniana jest przez lewobrzeżne dopływy rzeki Mierzawy (prawobrzeżny dopływ Nidy). Znaczna część gminy pokryta jest okresowo prowadzącymi wodę rowami melioracyjnymi. Na obszarze gminy Słupia brak jest zbiorników zaporowych, istnieją natomiast stawy i niewielkie oczka wodne pochodzenia naturalnego i sztucznego. Znajdują się tu stawy rybne w miejscowościach: Sprowa, Dąbrowica, Sieńsko, Rożnica i Słupia.

Wody podziemne

Na terenie całej gminy poziomy wodonośne występujące w utworach kredy stanowią Główne Zbiorniki Wód Podziemnych (GZWP). Główne Zbiorniki Wód podziemnych na terenie gminy to:

- GZWP 408- Niecka Miechowska NW (Cr 3) ,
- GZWP 409- Niecka Miechowska SE (Cr 3) .

Poziom wodonośny w utworach kredy górnej (Cr 3) związany jest z występowaniem margli i opok. Zwierciadło wody występuje najczęściej na głębokości 10-30 m i może występować pod niewielkim napięciem hydrostatycznym. Poziom ten jest słabo izolowany od powierzchni terenu, w związku z tym narażony jest na zanieczyszczenia z powierzchni. Jakość wody podziemnej w większości studni wierconych wykazuje Ib klasę czystości, odpowiadającą wymaganiom stawianym wodzie do spożycia przez ludzi. Lokalnie mogą zawierać podwyższoną zawartość żelaza i manganu, wymagające prostego uzdatnienia. Czwartorzędowe (Q) piętro wodonośne tworzą poziomy dolin rzecznych. Poziom ten występuje na całym terenie gminy lecz nie stanowi ciągłej warstwy wodonośnej. Ujmowany jest on studniami kopanymi na potrzeby lokalne indywidualnych gospodarstw rolnych.

Zwierciadło wody jest przeważnie swobodne i występuje na głębokości kilku-kilkunastu metrów. Poziom ten nie jest izolowany od powierzchni terenu, w związku z tym narażony jest na zanieczyszczenia. Jakość wody podziemnej wykazuje podwyższoną zawartość żelaza

i manganu oraz ponadnormatywne przekroczenia związków azotynów i azotanów, co uwarunkowane jest brakiem w tych miejscach kanalizacji sanitarnej. Bogate zasoby wód podziemnych na terenie gminy Słupia są głównym źródłem ludności w wodę pitną i na potrzeby gospodarcze. Na obszarze gminy wody podziemne występują w utworach kredowych i lokalnie czwartorzędowych. Częściowo poziomy te nie są izolowane od powierzchni terenu warstwą utworów nieprzepuszczalnych; utwory wodonośne stanowią wychodnie na powierzchni terenu. Istnieje zatem duże ryzyko narażenia tych wód na wpływy zanieczyszczenia antropogenicznego.

Gleba

Gmina Słupia zalicza się do gmin o średnich warunkach przyrodniczo- glebowych. Wśród form użytkowania terenu na obszarze gminy dominują użytki rolne, które zajmują ok 68% powierzchni, z czego na grunty orne przypada 7 392 ha, na sady 114 ha, łąki- 785 ha i pastwiska- 217 ha. Obszar gminy wykazuje zróżnicowanie pod względem klas bonitacyjnych gleb od I do VI. Prawie 48,5% gruntów ornych to gleby IV klasy bonitacyjnej, gleby III klasy zajmują 22,3%, natomiast V i VI- 28,6%. Tylko 0,6% zajmują gleby I i II klasy. Na omawianym obszarze występują gleby rędzinowe wytworzone z utworów kredowych, gleby związane z podłożem piaszczysto-glinowym (brunatne i rdzawe) oraz gleby wytworzone na podłożu organicznym (torfowe, bagienne). Najlepsze żyzne rędziny reprezentowane są przez rędziny czarnoziemne i brunatne. Gleby brunatne pokrywają przeważnie łagodne zbocza, co zwiększa ich podatność na erozję. Płaty czarnych ziem pokrywają niższe rejony gminy. W dolinach cieków wodnych - występują użytki zielone na glebach torfowych. Najwyższą bonitację gleb ornych mają miejscowości: Rożnica, Sieńsko, Słupia, Wywła, Obiechów i Sprowa. W miejscowościach tych znaczny jest udział rędzin brunatnych. Istotny udział gleb słabych i bardzo słabych stwierdza się w miejscowościach: Nowy Węgrzynów, Nowa Wieś, Dąbrowica i Jasieniec. Użytki zielone średniej jakości zajmują około 55%, a słabe i bardzo słabe około 45%. Największy kompleks użytków zielonych występuje w dolinie rzeki Pilicy.

Flora i fauna

Na obszarze gminy Słupia zachowała się bogata szata roślinna. Występuje tu wiele gatunków rzadkich i chronionych, m.in. zawilec wielokwiatowy, konwalia majowa, wawrzynek wilczełyko, bluszcz pospolity, dziewięciśń bezłodygowy, orlik pospolity, ciemnyca zielona, miodunka miękkowłosa, miłek wiosenny, złocien baldachogroniasty, irys błotny, kniec błotna, strzałka wodna. Omawiany obszar cechuje bogactwo fauny wynikające z różnorodnych warunków siedliskowych. W biotopach leśnych, ekosystemach pól uprawnych, łąk i stawów występują m.in.: Żmija zygzakowata, ropucha zielona i szara, żaba

trawna, bocian biały i czarny, sowy, myszołów zwyczajny, łabędzie, przepiórki, bóbr europejski, łasica, nietoperze oraz gatunki popularne: zając, dzik, lis, sarna.

Lasy

Ważnym elementem przyrodniczym w gminie Słupia są lasy i grunty leśne, które zajmują 1 447 ha, co stanowi 13,37% powierzchni gminy. W strukturze własnościowej dominują lasy, stanowiące własność Skarbu Państwa i znajdujące się w Zarządzie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Radomiu Nadleśnictw Jędrzejów. Główny kompleks leśny zlokalizowany jest w zachodniej części gminy, w sąsiedztwie doliny Pilicy, w pozostałej części terenu są to rozproszone połacie leśne. W strukturze wiekowej dominują lasy klasy III. Przeważającym typem siedliskowym jest bór świeży, przy znacznym udziale borów mieszanych i lasów mieszanych. Głównym gatunkiem lasotwórczym jest sosna zwyczajna oraz brzoza, dąb i olsza czarna. Prywatne kompleksy leśne na terenie gminy są zazwyczaj rozdrobnione i mieszczą się w przedziałach: 0,1-1 ha oraz 1,01-5 ha. W przeważającej części stanowią je drzewostany przedzielone polami uprawnymi i łączące się w kilku i kilkudziesięciohektarowe kompleksy. Powoduje to przerwanie ciągłości naturalnych ekosystemów i ograniczenie liczby nisz ekologicznych, stanowiących ostoje dla zwierząt.

Surowce mineralne

Obszar gminy Słupia jest mało zasobny w surowce mineralne, co uwarunkowane jest budową geologiczną. Cały teren gminy leży w obrębie niecki miechowskiej, której podłoże stanowią sfałdowane i pocięte uskoki skały paleozoiczne. Charakterystyczne dla tego obszaru są osady jury środkowej: piaski i piaskowce glaukonitowe, wapienie, margle, gezy i opoki. W ramach prac rozpoznawczych na omawianym obszarze, pod kontem margli, piasków, torfów i surowców ilastych, ustalono prognostyczne zasoby jedynie dla torfów w dolinie rzeki Pilicy pomiędzy Żarnowcem a Szczekocinami. Zasoby te oszacowano na ok. 11 713 tys. m³ torfów. Całkowita powierzchnia złoża szacowana jest na 1 040 ha, z czego w granicach gminy pozostaje ok. 800 ha. Torfy te są silnie rozłożone i przechodzą w gytie. Zawierają do 25% bituminów i do 6% popiołu. Opoki i margle na terenie gminy były kopalinami wydobywanymi dawniej dla potrzeb budownictwa mieszkalnego i gospodarczego. Obecnie po ich eksploatacji pozostały nieczynne wyrobiska. Część tych wyrobisk zamieniono w „dzikie wysypiska”, część uległa samorekultywacji (porosła trawą, krzewami lub drzewami). Najwięcej tego rodzaju wyrobisk występuje w miejscowościach: Raszków, Sprowa i Słupia. Piaski na terenie omawianej gminy są kopaliną najczęściej eksploatowaną i aktualnie wydobywaną na potrzeby własne mieszkańców. Na terenie gminy piaski w największej ilości

występują pomiędzy miejscowościami Obiechów i Raszków oraz na południe od miejscowości Słupia oraz w rejonie miejscowości Nowy Węgrzynów.

1.1.4 Zasoby kulturowe

Zachowane obiekty zabytkowe znajdujące się na terenie gminy pochodzą z kilku okresów historycznych. Poniżej tabela obrazująca najcenniejsze zabytki gminy.

**Tabela 2: Zabytki na terenie Gminy Słupia
figuruje w rejestrze zabytków nieruchomych województwa świętokrzyskiego**

L.p.	Miejscowość	Zabytek	Numer w rejestrze
1.	Obiechów	zespół kościoła par. pw. Nawiedzenia NMP: nr rej. 203 z 11.02.1967:	A.142/1-3
		- kościół par., nr rej.: 383 z 15.01.1957	
		- kaplica grobowa Mieroszewskich,	
		- bramka w ogrodzeniu.	
2	Raszków	zespół pałacowo parkowy, nr rej.: 538 z 20.05.1970:	A.143/1-3
		- pałac,	
		- zabudowania gospodarcze (spichlerz, stodoła, stajnia),	
		- park, nr rej.: 537 z 05.12.1957	
3	Rożnica	park pałacowy, nr rej.: 529 z 05.12.1957 oraz 960 z 07.07.1977	A.144
4	Sieńsko	park dworski, nr rej.: 530 z 05.12.1957 oraz 961 z 07.07.1977	A.145
5	Słupia	kościół par. pw. św. Trójcy, nr rej.: 382 z 15.01.1957 oraz 208 z 11.02.1967	A.146
6	Słupia	zespół pałacowy:	A.147/1-2
		- pałac, nr rej.: 26 z 29.04.1947	
		- park, nr rej.: 26 z 29.04.1947 oraz 226 z 08.05.1972	
7	Sprowa	park, nr rej.: 540 z 06.12.1957	A.148
8	Wywła	„Kopiec Prusaków” z kopcem towarzyszącym – z otoczeniem w granicach działki nr 290, decyzja z dn. 18.09.2013	A.920
9	Wywła	„Kopiec Kosynierów (Grochowskiego)” z otoczeniem w granicach działki nr 85, decyzja z dn. 31.12.2014	A.925

Źródło: Rejestr zabytków nieruchomych województwa świętokrzyskiego. - <http://zabkielce.prot.pl/dane/nieruchome.pdf>

Krótką charakterystyką wybranych zabytków

Zespół kościoła par. pw. Nawiedzenia NMP w Obiechowie

Obecny kościół parafialny pw. Nawiedzenia NMP w Obiechowie wzniesiony w 1763 r. reprezentuje styl baroku. Jego fundatorką była Katarzyna z Dębskich Mieroszevska, dziedziczka Obiechowa. Jednonawową świątynię o konstrukcji zrębowej wzniesiono

z drzewa modrzewiowego. Kościół był odnawiany i konsekrowany w 1890 r. przez bpa Tomasza Kulińskiego. W ołtarzu głównym w stylu rokoko znajduje się obraz Matki Bożej Szkaplerznej z Dzieciątkiem w srebrnych sukienkach. W ołtarzu złożono relikwie św. Wincentego i św. Agnieszki. Po lewej – obraz Matki Bożej Kodeńskiej, a po prawej – obraz św. Antoniego. Wnętrze kościoła zdobią figury świętych wykonane w drewnie i współczesna polichromia z 1971 r. W kaplicy św. Stanisława – ołtarz św. Izydora. Ozdobą kaplicy jest stylizowany orientalnie portal. Na dachu kościoła – wieża z dwoma zabytkowymi dzwonami – XV-wiecznym z medalionem Matki Bożej oraz datowanym na 1625 r. – z motywem Zwiastowania i Ukrzyżowania.

Zdjęcie 1: Zespół kościoła par. pw. Nawiedzenia NMP

Źródło: www.wikipedia.org

Kościół par. pw. św. Trójcy w Słupiu

Pierwsza wzmianka o parafii pojawiła się w 1325 roku. W poł. XV w. Słupia, zgodnie z relacją Długosza, posiadała drewniany kościół. W 1595 r. ówczesny dziedzic przeszedł na arianizm – kościół zamieniono na zbór. Inwentarz z 1714 r. wzmiankuje „kościół drewniany krzyżowy po tytule św. Wawrzyńca Męczennika, niepokonsekrowany”. Fundatorem obecnego kościoła murowanego był Antoni Michałowski, podkomorzy krakowski. Budowa trwała w latach 1778-1807. Uposażony dzięki hojności wdowy po fundatorze, został ograbiony i spustoszony w 1794 r., po bitwie pod Szczekocinami. Odbudowywany do 1807 r., był konsekrowany 20 sierpnia 1884 r. przez bpa Tomasza Kulińskiego. Na murowany kościół składa się dwuprzęsłowa nawa i węższe, jednoprzęsłowe prezbiterium, zakończone półkoliście. W ołtarzu głównym, stiukowym – wyobrażenie Trójcy Przenajświętszej. Obok

ołtarza w niszach liczne figury. Cztery ołtarze boczne umieszczone są we wnękach w postaci stiukowych ram, nad murowanymi mensami. Dookoła świątyni biegną gzymsy. Stojąca w nawie, niska owalna ambona, przyozdobiona gipsaturą, przypomina rufę okrętu rzymskiego. Równoległe z amboną stoi chrzcielnica, a jej trzon owija wąż z jabłkiem. Ciekawe są kapitele pilastrów, przedstawiające m.in. baranka, synogarlice, kosze róż, lilii, winogrona, owoce. Na pilastrach umieszczone są owalne obrazki z apostołami. Ornamentyka gipsatury w słupskim kościele ma znaczenie ozdobne i symboliczne. We wnętrzu – pamiątkowe płyty nagrobne z XVIII/XIX w. Fronton kościoła zdobią cztery pilastry, a rzeźba z niszy nad drzwiami wyobraża świętego Michała Archanioła zwyciężającego ducha ciemności. Na cmentarzu kościelnym znajdują się nagrobki i kaplica grobowa Michałowskich – fundatorów kościoła i dziedziców Słupia.

Zdjęcie 2: Kościół par. pw. św. Trójcy w Słupia

Źródło: www.wikipedia.org

Zespoły podworskie

Na terenie gminy Słupia zachowało się kilka zespołów podworskich, choć ich stan jest bardzo różny. W Raszkowie znajduje się zespół dworski z końca XVIII w., a w Rożnicy zespół pałacowo-parkowy z początku XX w. W Sieńsku po dworze pozostał jedynie park.

Pałac w Słupi

Jednym z najbardziej interesujących zabytków jest XIX-wieczny pałac w Słupi. Obecnie jest on siedzibą Urzędu Gminy. W budynku zachowało się wiele unikatowych elementów architektonicznych, m.in. piece kaflowe, okiennice, stiukowe dekoracje na sufitach, niezwykle kunsztownie wykute metalowe schody.

Zdjęcie 3: Pałac w Słupi

Źródło: www.wikipedia.org

Miejsca pamięci narodowej

Na terenie gminy znajdują się mogiły żołnierzy i partyzantów poległych podczas II wojny światowej. W gminie Słupia obecne są ślady wydarzeń historycznych, miejsca pamięci narodowej związane z walkami narodowo-wyzwoleńczymi:

- Kopiec-mogiła kosynierów w miejscowości Wywła, upamiętniająca bitwę Tadeusza Kościuszki z wojskami carskimi i pruskimi z 1794 roku, zwana w historii bitwą pod Szczekocinami.
- Tablica w Wywle upamiętniająca sylwetkę T.Kościuszki.
- Szlak kościuszkowski znaczone kosami w miejscowości Wywła.
- Krzyż poświęcony ofiarom pacyfikacji wsi Wywła przez niemieckiego okupanta w 1944 roku.
- Tablica pamiątkowa w siedzibie Urzędu Gminy w Słupi, poświęcona twórcom i uczniom tajnego nauczania w latach 1940-1945. Znajdowała się tu filia

Uniwersytetu Jagiellońskiego z wydziałami prawa, filozofii, historii, polonistyki i medycyny.

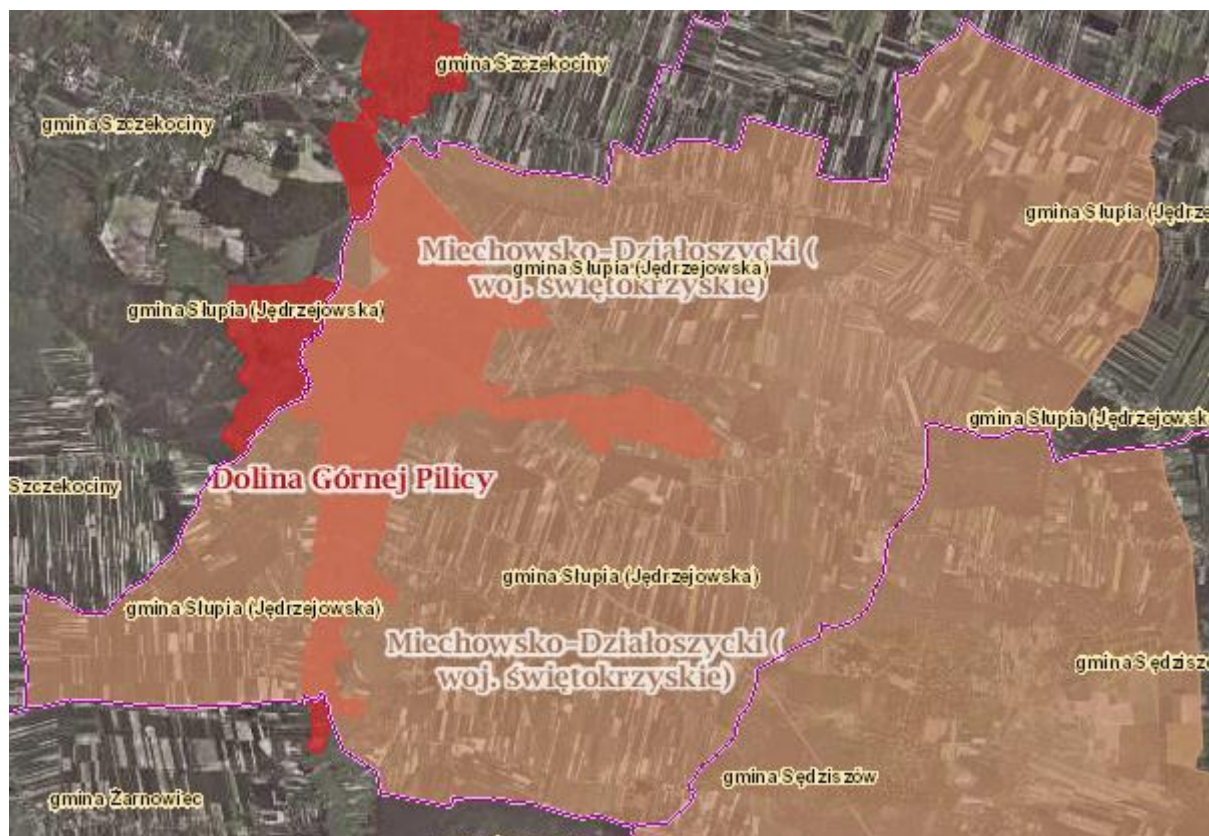
- Pałac w Rożnicy – w latach 50-tych XX wieku był siedzibą reaktywowanego Uniwersytetu Ludowego. Było to miejsce spotkań wielu znakomitych polskich pisarzy, poetów, pedagogów i ludzi nauki.
- Tablica pamiątkowa upamiętniająca pobyt w Słupi Wincentego Witosa w okresie okupacji niemieckiej.

1.1.5 Formy ochrony przyrody

Na terenie gminy Słupia zlokalizowany jest fragment korytarza ekologicznego o znaczeniu krajowym- Dolina Pilicy. Obszar ten należy do Krajowej sieci ekologicznej ECONET-Polska. Sieć ta jest wieloprzestrzennym systemem obszarów węzłowych najlepiej zachowanych pod względem przyrodniczym i reprezentatywnych dla różnych regionów przyrodniczych kraju, wzajemnie ze sobą powiązanych korytarzami ekologicznymi, które zapewniają ciągłość więzi przyrodniczych w obrębie tego systemu. Funkcje takich korytarzy i ciągów pełnią mało przekształcone przez człowieka doliny rzek i cieków, strefy zadrzewień i zakrzewień śródpolnych lub wydłużone kompleksy leśne. Na obszarze omawianej gminy wieloprzestrzenny system ochrony przyrody obejmuje fragment **Miechowsko-Działoszycki Obszaru Chronionego Krajobrazu**. Obszar chronionego krajobrazu położony w Niece Nidziańskiej, w południowo-zachodniej części województwa świętokrzyskiego oraz w północnej części województwa małopolskiego. Obszar utworzono w celu przywrócenia czystości wód rzek biorących tu swój początek. Spełnia on rolę retencyjno-wodochronną i gleboochronną lasów porastających wododział Nidy, Pilicy i Wisły. Gospodarka leśna w M-DOChK ma uwzględniać ochronę występujących tu cennych zbiorowisk roślinnych. W obszarze występują kompleksy leśne w postaci zbiorowisk łąkowych i dąbrowy świetlistej. Urozmaicona rzeźba terenu sprawia, że występująca tu roślinność jest bardzo różnorodna. Spośród chronionych gatunków roślin występują tu: bluszcz pospolity, dzwoniecznik wonny, kokoryczka okólkowa, lilia złotogłów, orlik pospolity, pluskwica europejska, róża francuska, tojad dzióbaty, tojad mołdawski, wawrzynek wilczełyko, ciemiężycy zielona, miodunka miękkowłosa, a także storczykowate: kruszczyk szerokolistny i podkolan dwulistny.

Na terenie gminy zarejestrowano również dwa pomniki przyrody nieożywionej: źródło w miejscowości Dąbrowica oraz źródło „Św. Jana” w miejscowości Obiechów.

Mapa 2: Mapa obszaru chronionego

Źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

Legenda:

- Rezerwaty
- Parki Krajobrazowe
- Parki Narodowe
- Obszar Chronionego Krajobrazu
- Zespoły Przyrodniczo Krajobrazowe
- Natura 2000 – obszary ptasie
- Natura 2000 -obszary siedliskowe

II. Sfera społeczna

2.1 Struktura ludności

Według danych z Urzędu Gminy Słupia w 2013 r. Gminę zamieszkiwało 4455 osób. W 2014 roku liczba ta wzrosła i wyniosła 4465 osób natomiast w roku 2015 obserwujemy spadek o 29 osób. W tabeli poniżej znajdują się dane dotyczące liczby mieszkańców w poszczególnych sołectwach z podziałem na wiek.

Tabela 3: Liczba mieszkańców w poszczególnych sołectwach na terenie gminy Słupia w 2015 roku

Liczba mieszkańców w poszczególnych jednostkach administracyjnych - stan na koniec 2015															
Sołectwo	Razem	Przedział wiekowy												Razem	
		Wiek<18 lat	Od 18	0-6		7-15 lat		16-19		20-60		20-65			
				K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M
Dąbrowica	172	24	148	3	3	8	7	7	4	40	61	25	15	82	90
Jasieniec	220	36	184	7	9	9	9	4	3	58	83	21	20	98	122
Nowa Wieś	273	41	232	8	9	8	10	8	6	72	86	47	23	142	131
Nowy Węgrzynów	167	29	138	5	3	9	10	3	3	46	55	24	12	87	80
Obiechów	235	48	187	9	5	16	10	7	8	64	71	30	19	124	111
Raszków	345	58	287	8	11	10	21	8	7	84	115	59	30	165	180
Rawka	132	29	103	5	2	11	8	5	3	31	38	24	8	75	57
Rożnica	527	97	430	15	23	16	23	20	19	127	167	81	44	253	274
Sieńsko	468	97	371	24	16	23	19	11	12	135	140	62	35	252	216
Słupia	781	111	670	19	20	29	33	16	18	234	248	119	54	411	370
Sprowa	324	58	266	10	8	13	17	15	12	83	103	43	29	157	167
Stary Węgrzynów	327	68	259	5	5	23	11	24	8	78	113	42	20	171	156
Wielkopole	118	18	100	3	6	4	2	5	4	34	41	15	5	60	58
Wywła	347	55	292	10	11	9	17	6	8	111	114	47	21	179	168
Razem sołectwa	4436	769	3667	131	131	188	197	139	115	1197	1435	639	335	2256	2180

Źródło: Urząd Gminy Słupia

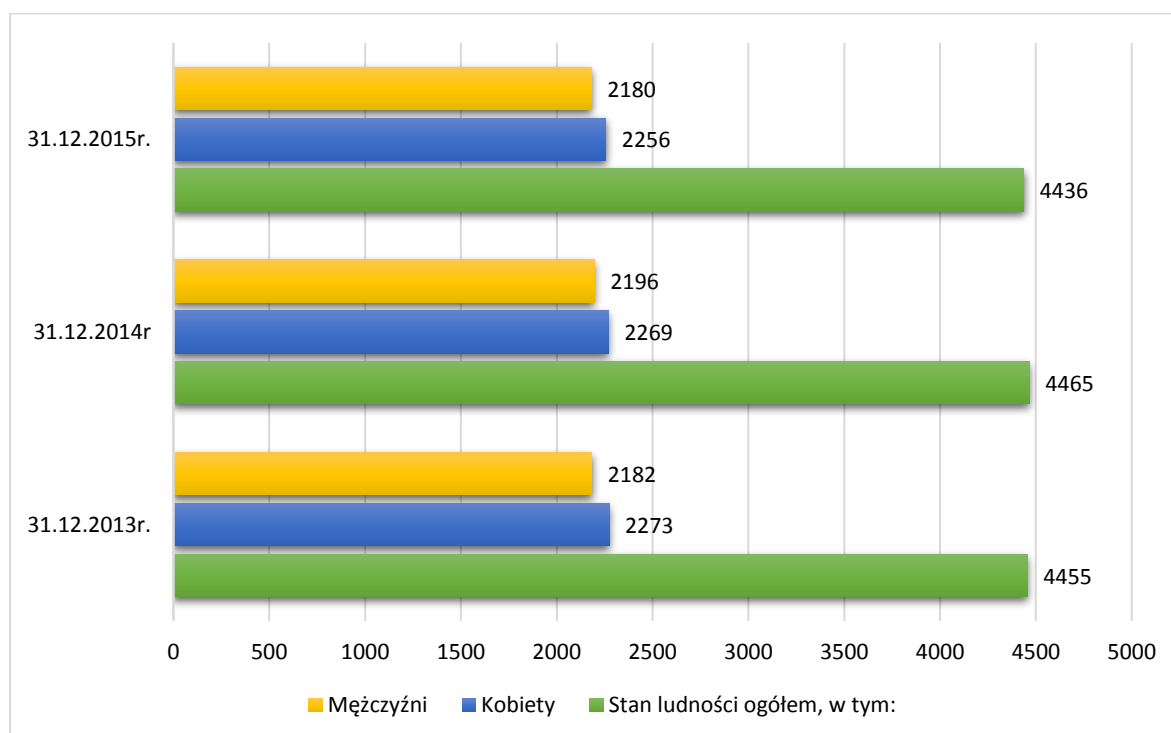
Poniższa tabelka przedstawia strukturę ludności na terenie Gminy Słupia w latach 2013 - 2015. Liczba kobiet na przełomie tych lat jest większa w stosunku do liczby mężczyzn. W 2015 roku najsilniejszą grupę wiekową stanowią osoby w wieku aktywności zawodowej 59,33 % natomiast osoby w wieku poprodukcyjnym stanowią 21,95 % ogółu ludności.

Tabela 4: Struktura ludności na terenie Gminy Słupia w latach 2013-2015

STRUKTURA LUDNOŚCI	31.12.2013 rok	31.12.2014 rok	31.12.2015 rok
Stan ludności ogółem, w tym:	4455	4465	4436
Kobiety	2273	2269	2256
Mężczyźni	2182	2196	2180
Urodzenia żywe ogółem	33	51	35
Zgony ogółem	59	46	53
Przyrost naturalny	-26	5	-18
Ludność w wieku przedprodukcyjnym (0-19 lat)	982	960	901
Ludność w wieku produkcyjnym Kobiety (20-60 lat) / Mężczyźni (20-65)	2611	2638	2632
Ludność w wieku poprodukcyjnym Kobiety (60 lat i więcej) / Mężczyźni (65 lat i więcej)	907	916	974

Źródło: Urząd Gminy Słupia

Wykres 2: Struktura ludności na terenie Gminy Słupia w latach 2013-2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Słupia

2.3 Rynek pracy i bezrobocie

Gmina Słupia posiada charakter rolniczy. Wśród form użytkowania terenu dominują użytki rolne. Lasy i grunty leśne zajmują ok. 13% powierzchni, natomiast pozostałe grunty to tereny zurbanizowane i nieużytki. W produkcji roślinnej dominuje głównie uprawa pszenicy, jęczmienia, żyta i ziemniaków. Teren posiada duże tradycje w hodowli trzody chlewnej i bydła. Baza ekonomiczna jest silnie zróżnicowana przestrzennie. Na terenie gminy Słupia brak jest większych zakładów przemysłowych. Dobrze rozwinięta obecnie jest mała i średnia przedsiębiorczość pozarolnicza, skupiona w sektorze gospodarki prywatnej. Wśród nich dominują głównie różne formy działalności usługowej, przede wszystkim podmioty handlowe oraz oferujące usługi w segmencie budownictwa, mechaniki pojazdowej i transportu. Wśród zakładów produkcyjnych działających na terenie gminy istotne miejsce zajmuje PPHU „PROFPLAST” (produkcja wyrobów z tworzyw sztucznych (płyty, rury, kształtki i opakowań).

Bezrobocie to zjawisko braku pracy zarobkowej dla osób zdolnych do pracy i jej poszukujących. Bezpośrednią przyczyną bezrobocia jest z reguły niewystarczająca liczba wolnych miejsc pracy dla ubiegających się o nie. Kolejnymi przyczynami mogą być również wadliwa organizacja rynku pracy, brak odpowiednich kwalifikacji bezrobotnych czy oferowanie zbyt niskich stawek płac. Rozmiar bezrobocia zależy od systemu gospodarczego i aktualnie prowadzonej polityki krajowego rynku pracy. Bezrobocie w gminie Słupia jest zjawiskiem, które dotyka szerokie kręgi społeczne. Straty i skutki społeczne są trudne do oszacowania. Na szeroką skalę pojawia się niepokojąca degradacja nie tylko samych bezrobotnych, ale także ich rodzin. Utrata pracy, przejście na zasiłek dla bezrobotnych, a następnie jego utrata i potrzeba korzystania z pomocy społecznej prowadzi do ubóstwa. Według stanu na II kwartał 2016r. w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jędrzejowie z terenu Gminy Słupia zarejestrowanych było **177osób bezrobotnych (w tym 105 kobiet)**. Poniższa tabela obrazuje dane **osób bezrobotnych w poszczególnych gminach powiatu jędrzejowskiego**. W gminie Słupia największą liczbę **bezrobotnych** stanowią **osoby młode w wieku 18-44 lata (80,79%)**.

Tabela 5: Liczba bezrobotnych w gminie Słupia na tle powiatu jędrzejowskiego (II kwartał 2016 rok)

Powiatowy Urząd Pracy	Miasto lub Gmina	Liczba bezrobotnych ogółem	w tym kobiety	zwolnienie z przyczyn dot. zakładu pracy	z prawem do zasiłku	w wieku 18-44 lat	pozostający bez pracy >12 m-cy
JĘDRZEJÓW	Imielno	188	111	3	12	146	80
	Jędrzejów	1468	792	75	163	963	666
	Małogoszcz	567	366	31	48	395	306
	Nagłowice	230	119	13	17	170	108
	Oksa	174	89	160	72	268	85
	Sędziszów	556	350	32	36	409	268
	Słupia	177	105	10	12	143	72
	Sobków	347	191	15	35	252	160
	Wodzisław	303	170	7	12	230	176
	RAZEM	4010	2293	346	407	2976	1921

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Jędrzejowie

2.4 Pomoc społeczna

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Słupii jest jednostką organizacyjną Gminy Słupia utworzoną w celu realizowania zadań własnych i zleconych gminie w zakresie pomocy społecznej oraz świadczeń rodzinnych i innych wynikających z ustaw. Celem działania ośrodka jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości, wspieranie ich w wysiłkach zmierzających do zaspokajania niezbędnych potrzeb, umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka oraz w miarę możliwości doprowadzenie ich do życiowego usamodzielnienia oraz integracji ze środowiskiem.

Zadania własne GOPS

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy:

- opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych,
- sporządzanie bilansu potrzeb gminy w zakresie pomocy społecznej,
- udzielanie schronienia, zapewnienia posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym, - przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego, - przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w NFZ,
- przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego, opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która rezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie zamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem
- praca socjalna,
- organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- prowadzenie i zapewnienie miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego lub mieszkaniach chronionych,
- tworzenie gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną,

- dożywianie dzieci,
- sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym,
- kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca,
- pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, - sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w wersji elektronicznej z zastosowaniem systemu informatycznego,
- utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników.

Do zadań własnych gminy należy:

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych specjalnych,
- przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze,
- prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych,
- współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach.
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków rodzinnych, świadczeń pielęgnacyjnych i zasiłków pielęgnacyjnych,

Zadania zlecone GOPS

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy:

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych,
- opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach powszechnym ubezpieczeniu w NFZ,
- organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z kłeską żywiolową lub ekologiczną, - prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi,

- realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia,

- przyznawanie zasiłków celowych, a także schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom.

Środki na realizację i obsługę tych zadań zapewnia budżet państwa. GOPS Słupia realizuje również świadczenia rodzinne wynikające z ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz zaliczkę alimentacyjną - ustawa o zaliczce alimentacyjnej i postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych.

Na czele Ośrodka stoi Kierownik, który kieruje jego pracą i reprezentuje go na zewnątrz a zwierzchnikiem służbowym w stosunku do Kierownika jest Wójt Gminy Słupia. Wójt Gminy udziela Kierownikowi Ośrodka upoważnieni do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej.

Coraz większym problemem społecznym dla wielu rodzin z terenu Gminy jest brak wystarczających środków do życia. Z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej **z powodu ubóstwa** korzysta najwięcej osób spośród wszystkich kategorii, w których udzielana jest pomoc społeczna mieszkańcom Gminy (**91 rodzin**). Liczbę osób/rodzin oraz przyczyny korzystania z pomocy społecznej obrazuje poniższa tabela oraz wykres.

Tabela 6: Liczba osób/ rodzin korzystających z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej w latach 2013-2015

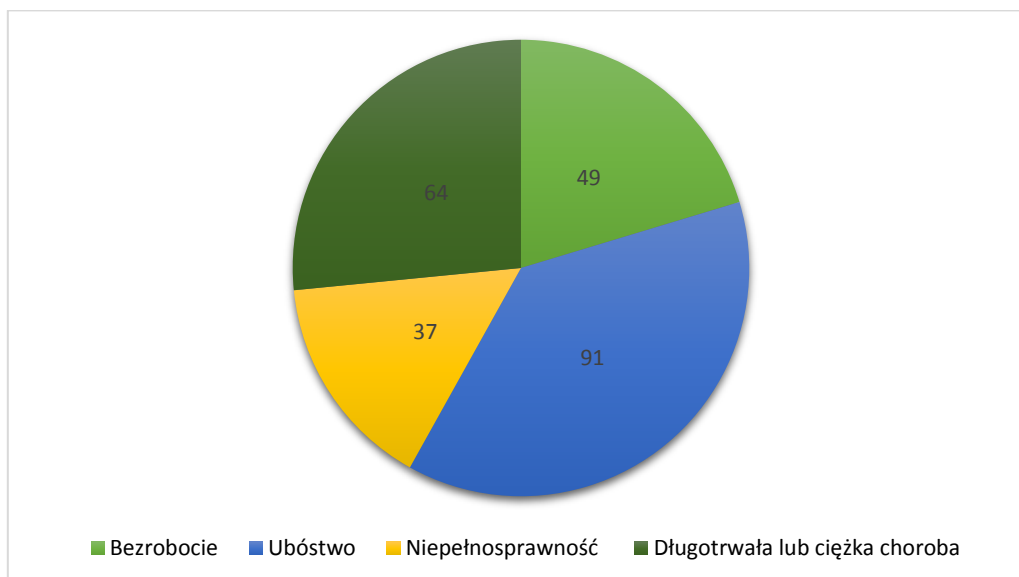
Wyszczególnienie	2013		2014		2015	
	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba rodzin	Liczba rodzin
Bezrobocie	54	48	51	48	53	49
Ubóstwo	111	98	91	85	96	91
Niepelnosprawność	51	46	47	42	40	37
Długotrwała lub ciężka choroba	55	52	68	62	67	64
Przemoc	0	0	0	0	0	0
Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych - rodzina wielodzietna	2	2	3	2	1	1

Strategia Rozwoju Gminy Słupia na lata 2017-2030

Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych - rodzina niepełna	4	4	4	4	2	2
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	2	2	2	2	2	2
Trudności po opuszczeniu zakładów karnych	1	1	1	1	4	4
Alkoholizm	0	0	3	2	3	3
Sytuacja kryzysowa	0	0	0	0	0	0
Zdarzenia losowe	2	2	1	1	0	0

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Słupii

Wykres 3: Najczęstsze przyczyny korzystania z pomocy społecznej w 2015r.

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Słupii

2.5 Bezpieczeństwo

Za stan bezpieczeństwa mieszkańców gminy Słupia odpowiedzialny jest Posterunek Policji, mający swoją siedzibę w Słupi. Poniżej przedstawiamy tabele obrazującą liczbę przestępstw/wykroczeń popełnionych na terenie Gminy Słupia w latach 2013-2015.

Tabela 7: Przestępczość/wykroczenia w latach 2013-2015

Wyszczególnienie	2013	2014	2015
Zabójstwo	0	0	0
Rozboje i wymuszenia	0	0	0
Bójki i pobicia	2	2	0
Kradzieże rzeczy	2	59	2
Kradzieże z włamaniem	5	2	2
Požary	0	0	0
Przemoc w rodzinie/znęcanie	1	5	2

Źródło: Urząd Gminy Słupia

Tabela 8: Przestępstwa/wykroczenia odnotowane na terenie Gminy w latach 2013-2015

L.p.	Kategoria przestępstwa	2013	2014	2015
1.	Nietrzeźwi kierujący	22	6	2
2.	Znęcanie się nad osobą najbliższą	1	5	2
3.	Kradzież z włamaniem	5	2	2
4.	Wypadek drogowy	1	1	2
5.	Kradzież mienia	2	59	2
6.	Naruszenie zakazu sądowego	0	0	1
7.	Uszkodzenie mienia	1	1	1
8.	Oszustwo	4	0	4
9.	Niealimentacja	1	1	1
10.	Uszkodzenie ciała	1	1	0
11.	Spowodowanie zagrożenia dla zdrowia i życia	-	-	-
12.	Posiadanie narkotyków	1	0	0
13.	Samobójstwo	2	1	0
14.	Wyrąb drewna	0	1	1
15.	Nieumyślne spowodowanie śmierci	2	2	4
16.	Podrobienie podpisu	0	0	0
17.	Paserstwo	1	0	0
18.	Kradzież dokumentu	0	0	0
19.	Przywłaszczenie mienia	0	0	0
20.	Fałszowanie znaków granicznych	-	-	-
21.	Groźby karalne	2	2	0
22.	Naruszenie miru domowego	0	0	0
23.	Z ustawy o rybactwie śródlądowym	-	-	-

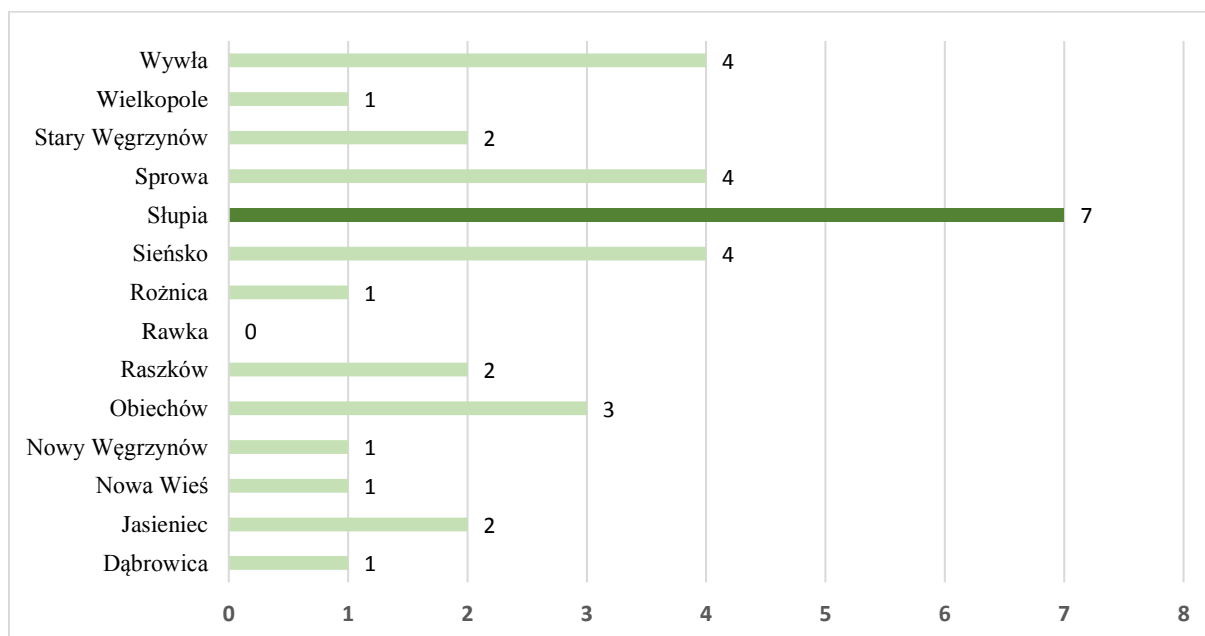
24.	Pobicie	2	2	0
25.	Posiadanie papierosów bez akcyzy	-	-	1
26.	Znieważenie funkcjonariusza Policji	1	0	0
27.	Rozbój	0	0	0
28.	Wypadek lotniczy	0	0	0
29.	Podpalenie	-	-	-
30.	Uporczywe nękanie	0	1	0
31.	Kradzież linii telefonicznej	-	-	-
32.	Podrobienie oleju napędowego	-	-	-
33.	Korupcja	0	0	2

Źródło: Urząd Gminy Słupia

Jak wynika z powyższej tabeli w latach 2013-2015 funkcjonariusze najczęściej zajmowali się przestępstwami/wykroczeniami dotyczącymi **kategorii – nietrzeźwi kierujący, kradzież z włamaniem, kradzież mienia, oszustwo, znęcanie się nad osobą najbliższą oraz nieumyślne spowodowanie śmierci.**

Poniższy wykres obrazuje miejscowości **najbardziej zagrożone** przestępczością na terenie Gminy Słupia. Słupia to sołectwo, gdzie jest największa liczba zagrożeń tj. 7 w 2015 roku natomiast żadnych zagrożeń nie odnotowano w sołectwie Rawka.

Wykres 4: Miejscowości najbardziej zagrożone przestępczością na terenie Gminy Słupia w 2015 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Słupia

III. Sfera gospodarcza

3.1 Struktura przedsiębiorstw

Jak wynika z poniższej tabeli na terenie gminy Słupia w 2015 roku zarejestrowanych było 135 podmiotów. Najwięcej odnotowano w sołectwie Słupia – 51 co stanowi aż 37,77 % ogółu firm funkcjonujących na terenie gminy. W sołectwie Rawka nie ma natomiast żadnego podmiotu gospodarczego.

Tabela 9: Liczba podmiotów zarejestrowanych działalności gospodarczych w 2015 roku

Sołectwo	Liczba działalności gospodarczych
Dąbrowica	5
Jasieniec	6
Nowa Wieś	9
Nowy Węgrzynów	4
Obiechów	8
Raszków	9
Rawka	-
Rożnica	12
Sieńsko	8
Słupia	51
Sprowa	4
Stary Węgrzynów	9
Wielkopole	4
Wywła	6
Razem	135

Źródło: Urząd Gminy Słupia

Liczba działalności gospodarczych wpływa na sytuację na rynku pracy dla mieszkańców Gminy Słupia. Powstające podmioty gospodarcze dają, bowiem zatrudnienie nie tylko ich właścicielom, ale również są szansą mieszkańców Gminy na podjęcie pracy zawodowej.

3.2 Baza turystyczno-gastronomiczna

Mimo atrakcyjnego położenia oraz posiadanych walorów na terenie Gminy Słupia znajdują się tylko dwa gospodarstwa agroturystyczne w miejscowościach Raszków oraz Sieńsko. Na terenie gminy brak jest bazy turystycznej i usług hotelarskich jak również pensjonatów. Brakuje również zaplecza gastronomicznego.

3.3 Rolnictwo

Ogólna powierzchnia gruntów ornych w Gminie wynosi 7 392 ha tj. 68,29 %. W poniższych tabelach przedstawiono dane dotyczące rodzajów użytkowania gruntów w gminie.

Tabela 10: Rodzaje gruntów w Gminie

Rodzaje gruntów	Powierzchnia	
	ha	%
Grunty orne	7 392	68,29
Sady	114	1,05
Łąki	785	7,25
Pastwiska	217	2,00
Lasy	1 447	13,37
Pozostałe	869	8,03
Powierzchnia ogółem	10 824	100

Źródło: Urząd Gminy Słupia

IV. Infrastruktura techniczna

4.1 Infrastruktura drogowa

Przez teren Gminy przebiegają drogi publiczne o różnych kategoriach:

- gminne o długości 65,44 km
- powiatowe o długości 63,98 km

Brak jest w Gminie dróg wojewódzkich i krajowych.

Poniższa tabela obrazuje liczbę kilometrów dróg publicznych w podziale na sołectwa oraz kategorię drogi w gminie Słupia.

Tabela 11: Liczba kilometrów dróg w podziale na sołectwa oraz kategorię drogi

L.p.	Sołectwo	Gminne	Powiatowe	Razem
1.	Dąbrowica	1,75	1,883	3,633
2.	Jasieniec	4,895	4,158	9,053
3.	Nowa Wieś	3,302	1,33	4,632
4.	Nowy Węgrzynów	4,611	2,162	6,773
5.	Obiechów	3,937	5,382	9,319
6.	Raszków	5,213	8,977	14,19
7.	Rawka	2,1	-	2,1
8.	Rożnica	10,088	5,659	15,747
9.	Sieńsko	5,232	6,97	12,202
10.	Słupia	8,387	7,199	15,586
11.	Sprowa	4,124	6,308	10,432
12.	Stary Węgrzynów	5,592	8,355	13,947
13.	Wielkopole	1,33	1,065	2,395
14.	Wywła	4,885	4,532	9,417

Źródło: Urząd Gminy Słupia

4.2 Infrastruktura wodociągowa

Gmina Słupia jest w 27% zwodociągowana. Sołectwa, w których brak jest zwodociągowania zaopatrywane są w całości w wodę pochodzącą z indywidualnych studni kopanych ujmujących wody gruntowe z poziomu czwartorzędowego. Poniższa tabela prezentuje podstawowe wskaźniki odnośnie wodociągów.

Tabela 12: Wskaźniki zwodociągowania w gminie

L.p.	Wyszczególnienie	Jednostka miary	Stan na dzień 05.05.2016
1.	Wskaźnik zwodociągowania gminy	%	27
2.	Długość sieci wodociągowej rozdzielczej	km	19,93
3.	Podłączenia wodociągowe prowadzące do budynków mieszkalnych	szt.	310
4.	Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych	m ³ /mieszk./rok	9 485

Źródło: Urząd Gminy Słupia

Tabela 13: Wykaz sołectw z dostępem i brakiem wodociągu na terenie sołectwa

L.p.	Sołectwo	WODOCIĄG
1.	Dąbrowica	NIE
2.	Jasieniec	NIE
3.	Nowa Wieś	TAK
4.	Nowy Węgrzynów	NIE
5.	Obiechów	NIE
6.	Raszków	NIE
7.	Rawka	TAK
8.	Rożnica	NIE
9.	Sieńsko	NIE
10.	Słupia	TAK
11.	Sprowa	NIE
12.	Stary Węgrzynów	NIE
13.	Wielkopole	NIE
14.	Wywła	TAK

Źródło: Urząd Gminy Słupia

4.3 Infrastruktura sanitarna

Kanalizacja gminy istnieje tylko w sołectwach: Nowa Wieś, Rawka, Słupia i Wywła. Długość sieci wynosi 20,08 km. 336 budynków mieszkalnych jest obecnie podłączona do kanalizacji sanitarnej. Pozostałe sołectwa odprowadzają ścieki do zbiorników bezodpływowych tzw. szamba. Brak kanalizacji sanitarnej na większej części obszaru gminy Słupia wpływa na lokalne zanieczyszczenia gleb i wód podskórnych oraz pogorszenie jakości wody w ujęciach, z których korzystają mieszkańcy i przedsiębiorcy.

Tabela 14: Kanalizacja sanitarna na terenie Gminy

L.p.	Wyszczególnienie	Jednostka miary	Długość na terenie Gminy
1.	Wskaźnik skanalizowania gminy	%	27
2.	Długość sieci kanalizacji sanitarnej	km	20,08
3.	Podłączenia kanalizacyjne prowadzące do budynków mieszkalnych	szt.	336
4.	Ilość zbiorników bezodpływowych na ścieki	szt.	165
5.	Ścieki odprowadzane do kanalizacji	m ³ /miesz./rok	11 235

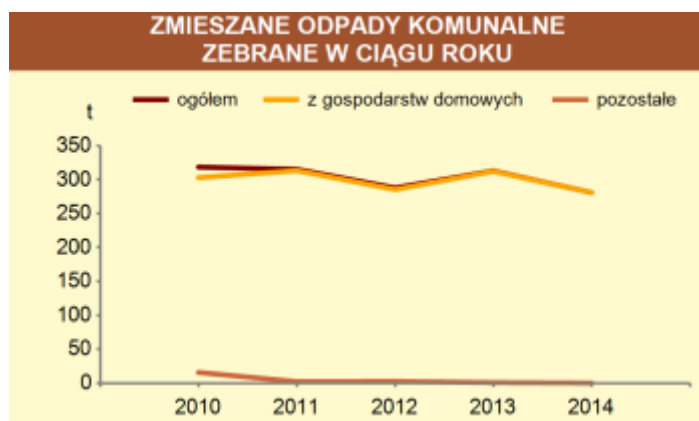
Źródło: Urząd Gminy Słupia

4.4 Gospodarka odpadami

Od 1 lipca 2013 roku obowiązują nowe zasady odbioru odpadów. Obowiązek podpisania umowy z firmą wywozową przejmuje gmina. Zgodnie Ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2012 r., poz. 391 ze zm.), z dniem 1 stycznia 2012 r. gminy są zobowiązane objąć wszystkich mieszkańców systemem gospodarowania odpadami komunalnymi. W praktyce oznacza to, że od 1 lipca 2013 r., gmina jest odpowiedzialna za zorganizowanie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości a mieszkaniec (lub w jego imieniu administrator lub zarządca nieruchomości) wpłaca na konto gminy opłatę za gospodarowanie odpadami. Gmina ma za zadanie sprawować nadzór nad prawidłowym zagospodarowaniem i unieszkodliwianiem odebranych od mieszkańców odpadów komunalnych. Z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Na terenie gminy Słupia nie ma wysypiska śmieci. Odpady komunalne z terenu gminy zbierane są przez wybrany w drodze przetargu podmiot i dowożone do właściwych zbiorczych punktów.

Wykres 5: Zmieszane odpady komunalne zbierane w ciągu roku na terenie Gminy Słupia

Źródło: Urząd Statystyczny w Kielcach Statystyczne Vademecum Samorządowca 2015

4.5 Energia elektryczna i telekomunikacja

Dostawcą energii do systemu energetycznego na obszarze Gminy Słupia jest Zakład Energetyczny Okręgu Radomsko-Kieleckiego S.A., Skarżysko Kamienna – Rejonowy Zakład Energetyczny w Jędrzejowie.

Na terenie Gminy Słupia brak jest jednostek wytwórczych współpracujących z siecią elektroenergetyczną ZEORK S.A. Na terenie gminy brak jest również rozdzielni wysokiego napięcia (110 kV). Zasilanie obszaru gminy w stanie normalnym odbywa się z rozdzielni 110/15 kV GPZ Sędziszów, następnie, poprzez linie 15/0.4 kV relacji:

- Sędziszów – Szczekociny 1,
- Sędziszów – Szczekociny 22,
- Sędziszów – Nagłowice.

W warunkach awaryjnych istnieje możliwość zasilania terenu gminy Słupia z linii Sn 15 kV relacji: Sędziszów – Nagłowice, Sędziszów – Rynek, Sędziszów oraz linii 15 kV będących na majątku Zakładu Energetycznego Częstochowa.

Według danych uzyskanych z Rejonowego Zakładu Energetycznego w Jędrzejowie, na terenie gminy zainstalowanych jest 72 stacje transformatorowe 15/0,4 kV. Zestawienia liczby stacji z podziałem na napowietrzne i wewnętrzne przedstawia poniższa tabela.

Tabela 15: Linie SN i nn na terenie Gminy Słupia

Rodzaj linii	Linie kablowe	Linie napowietrzne	Linie izolowane	Razem
Długość	[km]	[km]	[km]	[km]
Średnie napięcie	0,03	82,24	0,40	82,67
Niskie napięcie	0,00	106,50	0,80	107,30
Razem:	0,03	188,74	1,20	189,97

Źródło: Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe Gminy Słupia

Na obszarze gminy Słupia istnieje sieć teletechniczna pozwalająca na zaspokojenie zapotrzebowania na usługi telekomunikacyjne. Sieci teletechniczne przebiegają głównie wzdłuż dróg. Sieci łączności wykonane są jako kablowe lub napowietrzne. Obszar gminy objęty jest zasięgiem obsługi telefonii bezprzewodowej. Obecna infrastruktura nie pozwala na zaspokojenie istniejącego zapotrzebowania na usługi telekomunikacyjne.

4.6 Transport i komunikacja

Gmina Słupia położona jest poza zasięgiem dróg krajowych i wojewódzkich. Przez teren gminy przebiegają drogi powiatowe i gminne. Usługi w zakresie transportu osób świadczą prywatni przewoźnicy. Przez teren gminy Słupia przebiega także jedna linia kolejowa nr 64 relacji Kozłów-Koniecpol, wchodząca w skład państwowego układu sieci kolejowych w Polsce (8,75 km linii w obrębie gminy). Linia ta stanowi fragment ciągu kolejowego magistralnego łączącego Kraków z Warszawą.

V. Infrastruktura społeczna

5.1 Edukacja

Na terenie Gminy Słupia funkcjonują 3 szkoły podstawowe, dwa gimnazja oraz przedszkole:

- ✓ Zespół Placówek Oświatowych w Słupi:
  - Szkoła Podstawowa im. Zbigniewa Kopra w Słupi
  - Przedszkole Publiczne w Słupi
- ✓ Gimnazjum Publiczne im. Romana Czerneckiego w Słupi
- ✓ Szkoła Podstawowa im. Bohaterów Armii Krajowej w Obiechowie
- ✓ Niepubliczna Szkoła Podstawowa Specjalna w Węgrzynowie
- ✓ Niepubliczne Gimnazjum Specjalne w Węgrzynowie

Placówki oświaty umożliwiają dzieciom z terenu Gminy:

- rozwój umiejętności porozumiewania się w mowie i piśmie;
- poznawanie i rozumienie świata;
- ujawnianie oraz rozwijanie zainteresowań i uzdolnień;
- rozumienie siebie, innych ludzi i ich poglądów;
- kształtowanie i ocenę własnej wartości;
- samoidentyfikację narodową i kulturową;
- kształtowanie postaw patriotycznych, poczucia przynależności lokalnej, narodu;
- zdobycie wykształcenia umożliwiającego dalsze kształcenie

Ponadto szkoły zapewniają: opiekę, przyjazne, bezpieczne i korzystne dla zdrowia ucznia warunki edukacji; poszanowanie praw dziecka i ucznia czy warunki prawidłowego rozwoju psychofizycznego.

5.2 Infrastruktura sportowa

W skład infrastruktury sportowej zlokalizowanej na terenie Gminy Słupia wchodzi 4 boiska.

Tabela 16: Wykaz boisk z terenu Gminy

Lp.	Lokalizacja boisk sportowych
1	Słupia
2	Obiechów
3	Sieńsko
4	Węgrzynów

Źródło: Urząd Gminy Słupia

5.3 Ochrona zdrowia

Na terenie Gminy funkcjonuje Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Przychodnia Lekarska EURO-MED w Słupi, który zapewnia opiekę lekarską i pielęgniarską. Obecnie pracuje w niej 3 lekarzy o specjalności: specjalista reumatolog, lekarz chorób wewnętrznych i medycyny społecznej; pediatra, medycyna ogólna, medycyna pracy, medycyna rodzinna; położnictwo i ginekologia, 5 pielęgniarek, 2 rehabilitantów, sprzątaczką, księgową i informatyk. Poniżej przedstawiamy tabelę obrazującą liczbę osób zapisanych do lekarza w podziale na sołectwa.

Tabela 17: Liczba osób zapisanych do lekarza OZ w podziale na sołectwa

L.p.	Sołectwo	Ośrodek Zdrowia w Słupi
1.	Dąbrowica	110
2.	Jasieniec	133
3.	Nowa Wieś	179
4.	Nowy Węgrzynów	101
5.	Obiechów	162
6.	Raszków	219
7.	Rawka	104
8.	Różnica	311
9.	Sieńsko	287
10.	Słupia	636
11.	Sprowa	236
12.	Stary Węgrzynów	246
13.	Wielkopole	92
14.	Wywła	191

Źródło: NZOZ EURO-MED w Słupi

5.4 Kultura

Animatorem działań o charakterze kulturalnym w Gminie Słupia jest Urząd Gminy oraz Gminna Biblioteka Publiczna w Słupi, które starają się wychodzić naprzeciw oczekiwaniom i potrzebom mieszkańców w tym zakresie. Na terenie gminy podejmowane są liczne inicjatywy kulturalne. W sołectwach zlokalizowane są budynki (świetlice, remizy), które przeznaczone są na działalność kulturalną.

Przedmiotem działalności Gminnej Biblioteki Publicznej jest zaspokajanie potrzeb oświatowych, kulturalnych i informacyjnych społeczeństwa Gminy Słupia oraz upowszechnianiu nauki i kultury.

Do podstawowych zadań Biblioteki należy:

1. Gromadzenie i opracowywanie materiałów bibliotecznych służących rozwojowi czytelnictwa oraz zaspokajaniu potrzeb informacyjnych, edukacyjnych i samokształceniowych.
2. Udostępnianie zbiorów bibliotecznych do domu, na miejscu.
3. Prowadzenie działalności informacyjnej.
4. Popularyzacja książki i czytelnictwa.
5. Współdziałanie z bibliotekami innych sieci, instytucjami i organizacjami w zakresie rozwijania czytelnictwa oraz zaspokajania potrzeb kulturalnych i oświatowych społeczeństwa.

W 2013 r. Gminna Biblioteka Publiczna w Słupi aplikowała do konkursu grantowego ogłoszonego przez Fundację Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w Warszawie i znalazła się na liście finalistów III rundy Programu Rozwoju Bibliotek. Dzięki uczestnictwu w Programie do GBP w Słupi trafił sprzęt komputerowy: dwa zestawy komputerowe, urządzenie wielofunkcyjne, cyfrowy aparat fotograficzny, laptop oraz projektor multimedialny wraz z przenośnym ekranem.

W 2014 roku biblioteka wzięła udział w konkursie "Biblioteka bierze udział w programie Orange dla bibliotek". Uzyskana dotacja została przeznaczona na zwiększenie wykorzystania Internetu przez pracowników i użytkowników Biblioteki a w szczególności na zapewnienie dostępu do szerokopasmowych łącz internetowych w placówce, a także na zakup materiałów oraz prowadzenie projektów o charakterze edukacyjnym.

5.5 Organizacje pozarządowe

Obecnie na terenie Gminy Słupia funkcjonuje **28 organizacji społecznych** (pozarządowych i zorganizowanych grup nieformalnych). W poniższej tabeli przedstawiony został wykaz tych organizacji. Inicjatywy podejmowane przez mieszkańców zorganizowanych w stowarzyszeniach świadczą o dużym potencjale kapitału ludzkiego. Mieszkańcy Gminy Słupia angażują się w wiele inicjatyw społecznych, czego wyrazem jest działalność ochotniczych straży pożarnych. Po wielu latach zapomnienia reaktywowane zostały również koła gospodyń wiejskich.

Tabela 18: Wykaz organizacji pozarządowych

Koła Gospodyń Wiejskich	
Miejscowość	Nr rej.
KGW Słupia	55
Dąbrowica	52
Nowy Węgrzynów	53
Obiechów	54
Rożnica	56
Sieńsko	57
Sprowa	58
Nowa Wieś	74
Wywła	244
Raszków	46
Stary Węgrzynów	360
Jasieniec	131
Ochotnicze Straże Pożarne	
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W DĄBROWICY	
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W JASIEŃCU	
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W NOWEJ WSI	
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W OBIECHOWIE	
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W RASZKOWIE	
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W ROŻNICY	
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W SIEŃSKU	
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W SŁUPI	
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W SPROWIE	
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W WĘGRZYNOWIE	
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W WYWLE	
Nazwa organizacji	
ROLNICZA SPÓŁDZIELNIA PRODUKCYJNA W JASIEŃCU W	

LIKWIDACJI
SPÓŁDZIELNIA MIESZKANIOWA "NASZ DOM"
STOWARZYSZENIE NA RZECZ EKOROZWOJU WSI STARY WĘGRZYNÓW, NOWY WĘGRZYNÓW I OKOLIC
STOWARZYSZENIE WSPIERANIA MŁODZIEŻY WIEJSKIEJ W OBIECHOWIE "PŁOMYCZEK"
ZWIĄZEK ZAWODOWY PRACOWNIKÓW SAMORZĄDOWYCH URZĘDU GMINY W SŁUPI JĘDRZEJOWSKIEJ

Źródło: Urząd Gminy Słupia

VI Obszar problemowy

6.1 Analiza SWOT

Analiza SWOT jest narzędziem służącym do analizy wewnętrznej sytuacji gminy, jak również jej otoczenia i czynników mających na nią wpływ. Nazwa SWOT pochodzi od pierwszych liter angielskich słów:

- strengths – **silne strony** – w postaci przewagi zjawisk i procesów pozytywnych dla rozwoju Gminy Słupia, które powinny być kontynuowane i wzmacniane,
- weaknesses - **słabe strony** – w postaci procesów i barier, wad, ograniczających możliwości rozwojowe, które powinny być zmniejszone bądź niwelowane,
- opportunities - **szanse/możliwości** – w postaci czynników obiektywnych, zewnętrznych, na które nie ma bezpośredniego wpływu sprawczego oraz wyjątkowej sytuacji jaką daje możliwość wykorzystania znacznych środków pomocowych UE,
- threats – **zagrożenia** – wynikające przede wszystkim z czynników zewnętrznych.

Głównym celem tej analizy jest określenie aktualnej pozycji gminy i jej perspektyw, a wraz z tym najlepszej strategii działania. Analiza mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń stanowi pomocne narzędzie do dokonania analizy zasobów i otoczenia gminy oraz dokładniejszego określenia priorytetów jej rozwoju. Poniżej przedstawiona analiza powstała w oparciu o zdiagnozowaną w pierwszej części dokumentu bieżącą sytuację społeczno – gospodarczą gminy.

Tabela 19: Analiza SWOT

MOCNE STRONY (S)	SŁABE STRONY (W)
1. Dobrze działający samorząd gminy	1. Niski stopień zwodociągowania i skanalizowania
2. Dobry dostęp do edukacji dzięki publicznym szkołom podstawowym oraz gimnazjum	2. Duży odsetek ludności korzystający ze środowiskowej pomocy społecznej
3. Walory przyrodniczo - krajobrazowe predysponujące Gminę do rozwoju turystyki	3. Niezadawalający stan infrastruktury drogowej oraz towarzyszącej (m.in. chodniki, oświetlenie itp.)
4. Średnia jakość gleb, korzystna dla rozwoju rolnictwa	4. Niezadawalający stan świetlic wiejskich/domów wiejskich
5. Dobre warunki klimatyczne stanowiące o dużych możliwościach rozwoju gospodarstw ekologicznych	5. Niewystarczająca rozwinięta baza turystyczno- gastronomiczna,
6. Zabytki kultury	6. Wysokie bezrobocie i ubóstwo wśród społeczeństwa
7. Place zabaw w większości sołectw	7. Mała liczba miejsc pracy na terenie Gminy (brak m.in. dużych zakładów

	pracy na terenie gminy)
SZANSE (O)	ZAGROŻENIA (T)
<ol style="list-style-type: none"> 1. Dostępne zewnętrzne środki finansowe, w tym UE dla przedsięwzięć realizowanych przez Gminę 2. Pobudzenie przedsiębiorczości wśród mieszkańców 3. Powstawanie nowych organizacji pozarządowych działających na rzecz społeczności lokalnej 4. Wzrost społecznej świadomości nt. ochrony środowiska (np. w aspekcie segregacji odpadów) 5. Promocja innowacyjnych pomysłów na rozwój gospodarczy gminy 6. Modernizacja rolnictwa, zmiana struktury gospodarstw rolnych zgodnie z wspólną polityką rolną UE 7. Wzrost popularyzacji ekologicznych stylów życia – w zgodzie z naturą 8. Pozyskanie inwestorów, którzy stworzą miejsca pracy 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mała ilość inwestorów zewnętrznych 2. Coraz częstsze klęski żywiołowe (susza, powódź, gradobicia) 3. Małe możliwości zatrudnienia dla młodych osób 4. Powiększenie się ilości osób emigrujących poza granice Gminy, regionu i kraju, 5. Ograniczony dostęp do środków UE i trudne procedury aplikacyjne 6. Niestabilne, niespójne i niejasne przepisy prawne 7. Mała opłacalność produkcji rolnej 8. Starzenie się społeczeństwa 9. Kryzys finansów publicznych kraju i jej wpływ na strukturę finansowania budżetu Gminy dotacjami i subwencjami 10. Mały procent zwodociągowania i skanalizowania gminy

VII. Zarządzanie

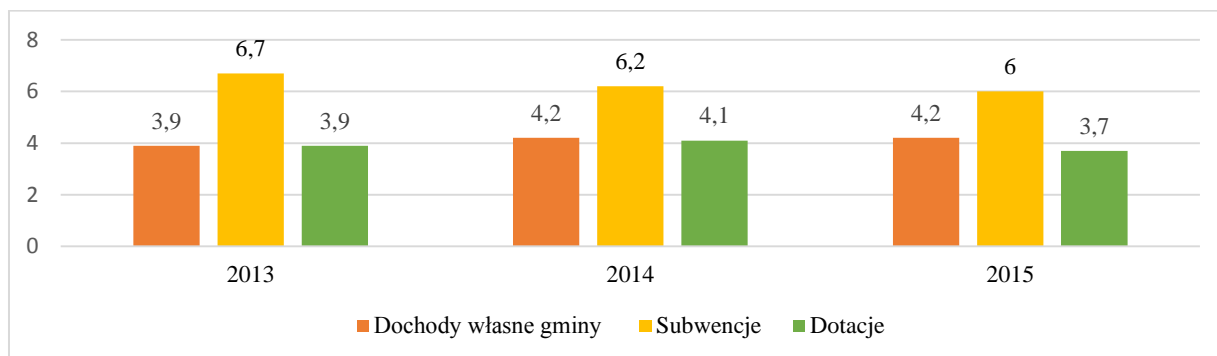
7.1. Analiza budżetu gminy

Władze Gminy Słupia podejmują decyzje dotyczące gminy w drodze partycypacji społecznej, dlatego też wnikliwa analiza uwag mieszkańców zgłaszanych również w trakcie wdrażania strategii może stanowić cenne wskazówki do ewentualnych korekt planów działania. Warto także zwrócić uwagę, że Urząd Gminy jest instytucją, która „pragnie” się rozwijać, podnosząc przy tym standardy wykonywanych usług na rzecz mieszkańców.

Analiza zdolności inwestycyjnej

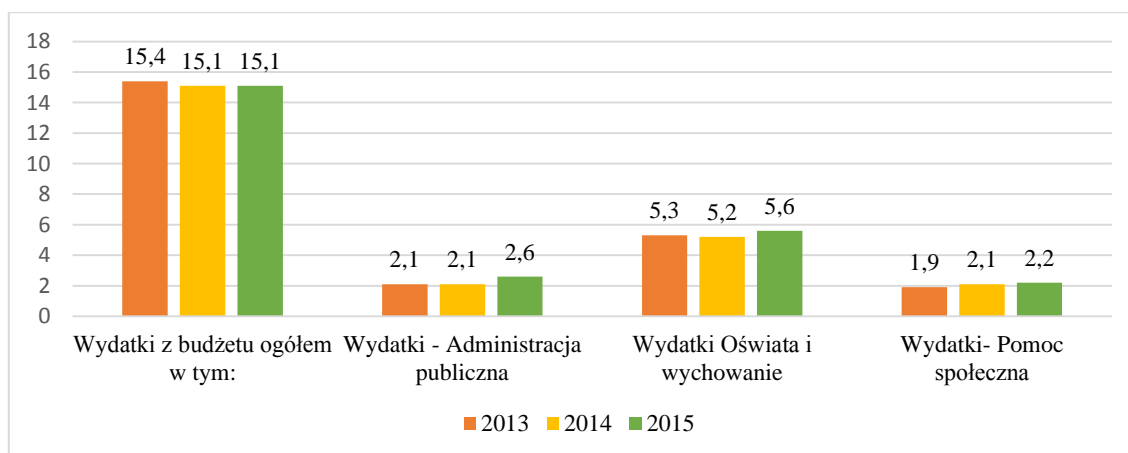
Na zdolność gminy do inwestowania składa się głównie wielkość dochodów oraz struktura wydatków w budżecie gminy. Poniżej przedstawiamy wykresy obrazujące wybrane kategorie wydatków i dochodów Gminy Słupia w latach 2013-2015.

Tabela 20: Wybrane kategorie dochodu Gminy Słupia w mln zł

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

Tabela 21: Wybrane kategorie wydatków Gminy Słupia w mln zł

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

Poniżej przedstawiamy tabele przedstawiającą inwestycje zrealizowane w ostatnich latach na terenie Gminy Słupia.

Tabela 22: Wykaz projektów realizowanych na terenie Gminy Słupia

L.p.	Nazwa projektu	Okres realizacji	Wartość projektu
1	Projekt rekultywacji stawu i zagospodarowanie terenu na prak gminny- centrum rekreacji i plac zabaw	29.12.2006	508563,04
2	Wyposażenie świetlic wiejskich na terenie Gminy Słupia	16.05.2012	123136,94
3	Remont i wyposażenie świetlicy wiejskiej w Słupa	17.09.2007	580209,79
4	Przebudowa drogi gminnej nr 003592 T Sprowa - Obiechów w Km 0+000-0+595 i 1+098-4+316 długość łączna 3,813km. Gmina Słupia (Jędrzejowska), sołectwa: Sprowa, Obiechów.	31.12.2009	1722526,90
5	Urządzanie placów zabaw w miejscowościach: Nowa Wieś, Rawka, Rożnica, Dąbrowica, Obiechów, Sprowa, Stary Węgrzynów, Sieńsko, Raszków, Wywła	07.09.2011	251720,78
6	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w Gminie Słupia (Jędrzejowska) Etap I Budowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w Gminie Słupia (Jędrzejowska) Etap II sieć wodociągowa w miejscowości Rawka, Wywła, sieć kanalizacyjna w miejscowości Rawka	14.08.2012	3018852,18
7	Wymiana pokrycia dachowego w świetlicy wiejskiej w Rawce	29.06.2012	41233,50
8	Remont pomieszczenia wraz z adaptacją na łazienkę - Świetlica Wiejska w Dąbrowicy	31.07.2013	32716,97
9	Budowa kompleksu boisk sportowych w ramach programu "Moje boisko - ORLIK 2012" boisko piłkarskie oraz boisko wielofunkcyjne wraz z zapleczem sanitarno - szatniowym w Słupi (Jędrzejowskiej)	14.11.2012	829227,07
10	Kultura polskiej wsi a młode pokolenia	28.09.2012	33270,00
11	Budowa wodociągu i kanalizacji Gmina Słupia (Jędrzejowska) Etap I, miejscowości: Nowa Wieś,	30.04.2011	6054860,00

Strategia Rozwoju Gminy Słupia na lata 2017-2030

	Słupia		
12	Budowa wodociągu i kanalizacji Gminy Słupia (Jędrzejowska) Etap III kanalizacja w miejscowości Wywła	15.11.2013	1683221,31
13	Obchody 220 rocznicy bitwy Kościuszkowskiej	28.08.2014	29674,98
14	Wymiana pokrycia dachowego w świetlicy wiejskiej w Jasieńcu	14.10.2014	35000,01
15	Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu w gminie Słupia	30.11.2015	1395831,32
16	Budowa kompleksu boisk sportowych w ramach programu "Moje boisko - ORLIK 2012" boisko piłkarskie oraz boisko wielofunkcyjne wraz z zapleczem sanitarno - szatniowym w Słupi (Jędrzejowskiej)	01.2014	263036,27
17	Zagospodarowanie terenu zielenią rekreacyjno - wypoczynkową w Słupi	26.11.2014	444201,82
18	Budowa przydomowych oczyszczalni w Gminie Słupia (Jędrzejowska) Etap II	31.08.2014	189182,3
19	e- świętokrzyskie Rozbudowa Infrastruktury Informatycznej JST	31.12.2015	120665,02
20	e- świętokrzyskie budowa systemu informacji przestrzennej województwa świętokrzyskiego	31.12.2015	84967,67
21	Indywidualizacja nauczania i wychowania klas I-III w Gminie Słupia (Jędrzejowska).	28.06.2013	104762,6
22	Budowa ujęcia wody w miejscowości Wielkopole gmina Słupia.	06.2015	703255,88
23	Wymiana pokrycia dachowego wraz z częścią dachu pod konstrukcją dachową oraz remont elewacji dworku (siedziba gminy) Etap I wymiana stolarki okiennej i drzwiowej.	05.2015	298449,73
24	Nowe kompetencje.	31.07.2014	96230,00

Źródło: Urząd Gminy Słupia

VIII. Wizja, misja, cele i działania

8.1 Misja strategii

Misja strategii warunkuje sformułowanie kierunków bezpośrednich i pośrednich działań – celów strategicznych i operacyjnych. Gmina Słupia za pomocą wyznaczonych celów będzie dążyć do podwyższenia, jakości życia mieszkańców w taki sposób, aby poszczególne dziedziny życia i gospodarki wzajemnie się uzupełniały i przenikały tak, aby stworzyć kompleksową poprawę warunków. Położenie geograficzne oraz bogate walory przyrodniczo – kulturowe, powodują, iż gmina jest atrakcyjnym miejscem zarówno pod względem turystycznym, jak i gospodarczym.

Gmina Słupia jest sprzyjającym miejscem życia dla mieszkańców, turystów odwiedzających gminę oraz gospodarstw rolnych. To obszar atrakcyjny kulturowo i przyrodniczo, nastawiony na rozwój nowoczesnej infrastruktury, efektywnego rolnictwa i ekologicznych sektorów działalności gospodarczej. To gmina, która uwzględnia potrzeby oraz dążenia lokalnej społeczności, wychodząc naprzeciw aspiracjom swoich mieszkańców.

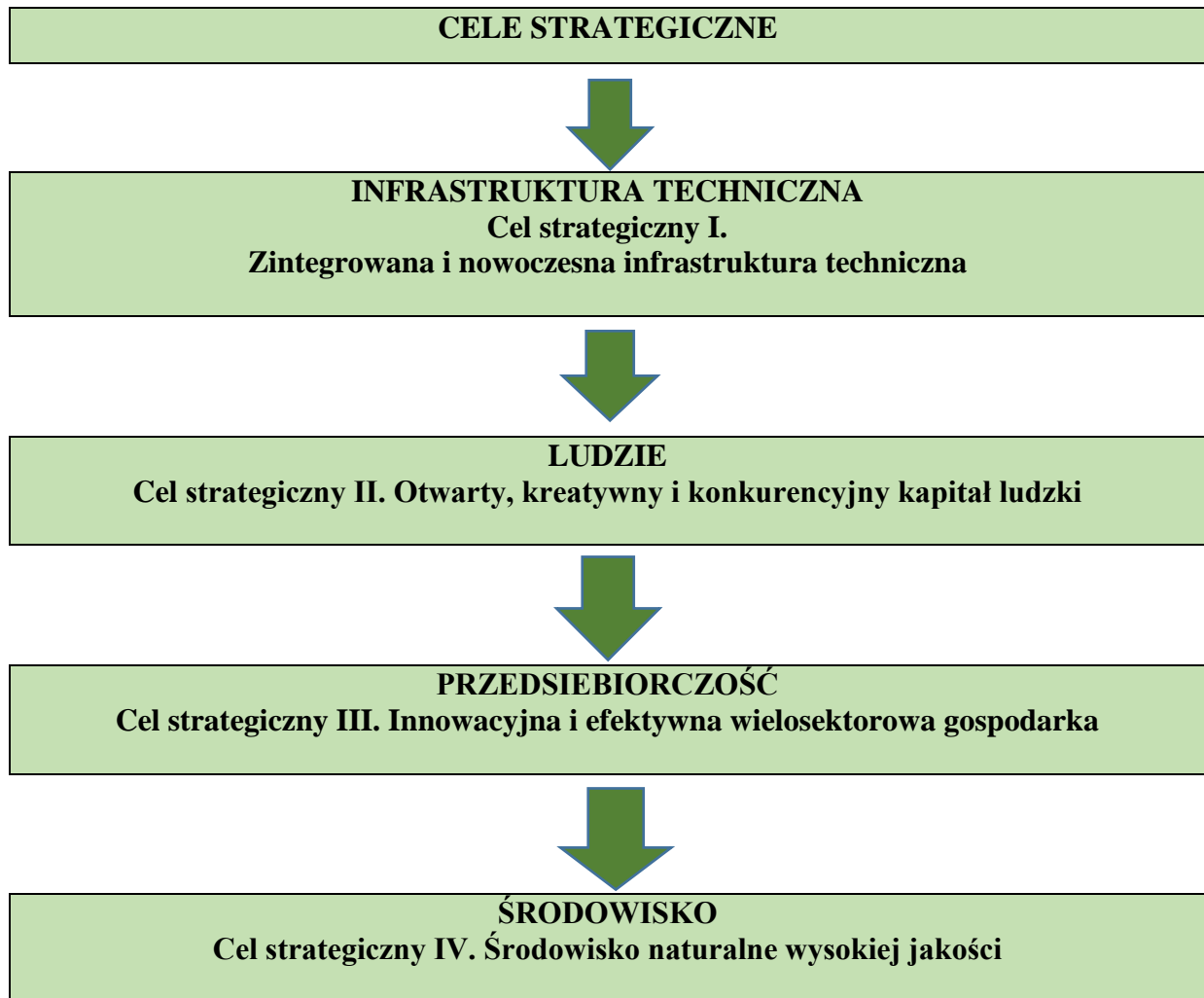
8.2 Wizja strategii (cel generalny)

Wizja rozwoju Gminy Słupia jest stanem docelowym, który zostanie osiągnięty z wykorzystaniem możliwości i zasobów gminy. Zdefiniowana wizja stawia do realizacji cele i wyznacza kierunki działania, obszary interwencji, które wygenerują wzrost poziomu, jakości życia obecnych mieszkańców, a także zachęci do osiedlania się nowych. Spowoduje tym samym wzrost atrakcyjności turystycznej a także atrakcyjności gminy, jako inkubatora działalności gospodarczej i przedsiębiorczości.

*Gmina Słupia to miejsce tętniące życiem, ze
spełnionymi, zdrowymi mieszkańcami żyjącymi w
bezpiecznym, spokojnym, atrakcyjnym i
przedsiębiorczym otoczeniu.*

8.3 Strategiczny Program Rozwoju – cele strategiczne i cele operacyjne

Cele strategiczne są odpowiedzią na problemy zidentyfikowane w Gminie Słupia na podstawie analizy stanu społeczno-gospodarczego Gminy. Cele strategiczne wynikają ze sformułowanej wcześniej wizji rozwoju Gminy. Wytaczają ścieżki, którymi trzeba podążać, by osiągnąć założony w niej plan. Cele strategiczne będą osiągnięte poprzez realizację konkretnych celów operacyjnych.

8.4 Zadania w ramach poszczególnych celów

W oparciu o zidentyfikowane problemy/potrzeby wskazane przez radnych i sołtysów reprezentujących poszczególne sołectwa Gminy Słupia oraz po wyznaczeniu wizji rozwoju gminy oraz celów strategicznych w niniejszym punkcie został zaprezentowany wykaz przedsięwzięć (projektów) zaplanowanych do realizacji na terenie gminy.

Na etapie tworzenia Strategii **nie wyznacza się harmonogramu realizacji** poszczególnych inwestycji (ich podziału na poszczególne lata), gdyż, jako zasadę przyjęto, że właściwie **zdecydowana większość** z nich ma być **realizowana w oparciu o środki zewnętrzne** głównie **Unii Europejskiej** z perspektywy finansowej **2014-2020**.

CEL STRATEGICZNY	CELE OPERACYJNE	ZADANIA
<p>INFRASTRUKTURA Cel strategiczny I.</p> <p>Zintegrowana i nowoczesna infrastruktura techniczna</p>	<p>I.1 – Poprawa, jakości dróg na terenie gminy wraz z ich infrastrukturą towarzyszącą (budowa chodników, oświetlenia, odwodnienie itp.)</p> <p>I.2 – Poprawa estetyki Gminy.</p> <p>I.3 – Inwestycje w infrastrukturę edukacyjną, sportową i rekreacyjno-turystyczną.</p> <p>I.4 – Inwestycje w infrastrukturę gazową i wodociągową.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Modernizacja/remont dróg gminnych, powiatowych na terenie gminy • Remont/modernizacja chodników, rowów, mostów na terenie gminy • Budowa/wymiana oświetlenia ulicznego • Budowa parkingów • Remont/budowa przystanków autobusowych/wiat przystankowych na terenie gminy • Zagospodarowanie terenów/placów (poprawa estetyki) na terenie gminy • Remont zabytków na terenie gminy • Remont kapliczek przydrożnych • Budowa infrastruktury sportowej oraz integracyjno-rekreacyjnej na terenie gminy (boiska sportowe, siłownie zewnętrzne, altanki z grillem, ścieżki rowerowe) • Budowa placów zabaw na terenie gminy • Remont/rozbudowa/wyposażenie obiektów pełniących funkcje kulturalne na terenie gminy • Doposażenie szkół i przedszkoli w sprzęt/pomoce dydaktyczne • Gazyfikacja gminy • Budowa sieci wodociągowej • Budowa Internetu (światłowody) • Budowa/ modernizacja mieszkań komunalnych

<p>LUDZIE Cel strategiczny II. Otwarty, kreatywny i konkurencyjny kapitał ludzki</p>	<p>II.1 - Zwiększenia liczby działań edukacyjnych na rzecz dzieci i młodzieży. II.2 - Zwiększenie liczby inicjatyw na rzecz aktywności osób starszych/samotnych. II.3 – Zwiększenie form pomocy dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Realizacja projektów z udziałem środków zewnętrznych na rzecz rozwiązywania problemów dzieci i młodzieży • Organizacja większej liczby godzin zajęć pozalekcyjnych w szkołach na terenie Gminy • Organizacja spotkań dot. potrzeb osób starszych/samotnych • Zakładanie i działalność na terenie Gminy Klubów Seniora. • Realizacja projektów z udziałem środków zewnętrznych dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym • Organizacja imprez profilaktycznych (festyny, wycieczki, rajdy) • Organizacja gminnych kampanii edukacyjnych np. „Trzeźwy za kierownicą” • Wsparcie Kół Gospodyń Wiejskich i OSP • Zakup dla OSP wyposażenia specjalistycznego i wozów strażackich • Obniżenie stopy bezrobocia i zminimalizowanie negatywnych jego skutków
<p>PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ Cel strategiczny III. Innowacyjna i efektywna wielosektorowa gospodarka</p>	<p>III.1 Rozwój i wzrost mikro, małych i średnich przedsiębiorstw. III.2 Wsparcie rozwoju sektora usług rolno – spożywczych III.3 Opracowanie i wdrożenie systemu promocji gospodarczej i inwestycyjnej. III.4 Stopniowy rozwój turystyki na terenie Gminy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Wsparcie rozwoju działalności gospodarczych, w tym nowo powstałych • Zwiększenie liczby osób z terenu Gminy biorących udział w projektach mających na celu wejście lub powrót na rynek pracy • Organizacja Forum Rolniczych (spotkań z rolnikami, podczas których są omawiane i analizowane ich problemy) • Wspieranie rozwoju gospodarstw ekologicznych na terenie gminy • Realizacja projektów z zakresu turystyki realizowanych przez różne podmioty na terenie Gminy

		<ul style="list-style-type: none"> • Powstanie i wspieranie gospodarstw agroturystycznych
<p>ŚRODOWISKO Cel strategiczny IV. Środowisko naturalne wysokiej jakości</p>	<p>IV.1 Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz termomodernizacja budynków użyteczności publicznej IV.2 Promocja ochrony środowiska, postaw proekologicznych i zdrowego trybu życia. IV. 3 Inwestycje kanalizacyjne/przydomowe oczyszczalnie ścieków IV. 4 Inwestycje w gospodarkę odpadami</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Wykorzystanie energii odnawialnej na terenie Gminy (kolektory słoneczne, baterie fotowoltaicznych) oraz termomodernizacja budynków użyteczności publicznej i prywatnych • Organizacja spotkań i imprez edukacyjnych nt. szeroko rozumianej ochrony środowiska • Organizacja w szkołach akcji ekologicznych np. Dzień Ziemi, Dzień sprzątania Świata itp. • Organizacja wydarzeń propagujących zdrowy tryb życia. • Pozyskanie środków zewnętrznych i organizacja zajęć ekologicznych dla mieszkańców, w tym w szczególności dla dzieci i młodzieży dotyczących ochrony środowiska. • Budowa kanalizacji sanitarnej • Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy • Rozwój systemu gospodarki odpadami • Utylizacja azbestu na terenie gminy Słupia

8.5 Źródła finansowania

Głównym źródłem finansowania części działań zaplanowanych w strategii będą środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej przy współudziale środków z budżetu gminy, które będą stanowiły tzw. wkład własny. Gmina aplikowała o środki zewnętrzne we wcześniejszym okresie, w przyszłości również będzie ubiegać się o dofinansowanie realizowanych przedsięwzięć z tych źródeł. Część zadań ze względu na znaczne koszty realizacji i ograniczenia budżetowe gminy, może być realizowana tylko przy wsparciu środków zewnętrznych.

Konsekwentna realizacja założeń "Strategii...", umiejętne wykorzystanie lokalnych zasobów oraz wychwytywanie wszystkich pojawiających się w otoczeniu szans na pozyskanie środków finansowych na realizację zaplanowanych zadań z pewnością przyspieszy zarówno społeczny jak i gospodarczy rozwój gminy.

Istnieje wiele możliwości finansowania powyższych zadań. Główne z nich to Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego 2014-2020 oraz Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020.

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020

Działanie 7 Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich.

- Poddziałanie 7.1: Inwestycje związane z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycje w energię odnawialną i w oszczędzanie energii. Typ operacji:
  - ✓ Budowa lub modernizacja dróg lokalnych
  - ✓ Gospodarka wodno-ściekowa
- Poddziałanie 7.4 - Wsparcie inwestycji w tworzenie, ulepszanie i rozwijanie podstawowych usług lokalnych dla ludności wiejskiej, w tym rekreacji i kultury, i powiązanej infrastruktury.
Typ operacji: Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego 2014-2020

Oś priorytetowa 2

- działanie 2.2 Tworzenie nowych terenów inwestycyjnych

Oś priorytetowa 3 Efektywna i zielona energia

- działanie 3.1 Wytwarzanie i dystrybucja energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych
- działanie 3.3 Poprawa efektywności energetycznej z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii w sektorze publicznym i mieszkaniowym

Oś priorytetowa 4 Dziedzictwo naturalne i kulturowe

- działanie 4.1 Przeciwdziałanie skutkom klęsk żywiołowych oraz usuwanie ich skutków
- działanie 4.3 Gospodarka wodno-ściekowa
- działanie 4.4 Zachowanie dziedzictwa kulturowego i naturalnego
- działanie 4.5 Ochrona i wykorzystanie obszarów cennych przyrodniczo

Oś priorytetowa 7 Sprawne usługi publiczne

- działanie 7.2 Rozwój potencjału endogenicznego, jako element strategii terytorialnej dla określonych obszarów
- działanie 7.3 Infrastruktura zdrowotna i społeczna
- działanie 7.4 Rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej

Oś priorytetowa 8 Rozwój edukacji i aktywne społeczeństwo

- 8.3.2 Wsparcie kształcenia podstawowego w zakresie kompetencji kluczowych
- 8.3.3 Rozwój edukacji kształcenia ogólnego w zakresie stosowania TIK
- 8.3.4 Rozwój szkolnictwa ponadpodstawowego w budowaniu kompetencji kluczowych
- 8.4.2 Podnoszenie umiejętności lub kwalifikacji osób dorosłych w obszarze ICT i języków obcych poprzez realizację oddolnych inicjatyw edukacyjnych,
- 8.5.3 Edukacja formalna i poza formalna osób dorosłych

Oś priorytetowa 9 Włączenie społeczne i walka z ubóstwem

- działanie 9.1 Aktywna integracja zwiększająca szansę na zatrudnienie

Oś priorytetowa 10 Otwarty rynek pracy

- Poddziałanie 10.4.1 Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości poprzez zastosowanie instrumentów zwrotnych i bezzwrotnych

Gmina może również finansować inwestycje m.in. z następujących źródeł:

- Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach
- Ministerstwo Sportu i Turystyki
- Świętokrzyski Wojewódzki Konserwator Zabytków

IX. Monitorowanie, ewaluacja i wdrażanie strategii

9.1 Powołanie zespołu

Osobą odpowiedzialną za wdrażanie Strategii będzie Wójt Gminy, który powoła w drodze zarządzenia Zespół Monitorujący, w skład którego wejdą m.in. kierownicy wydziałów/referatów związanych z różnymi dziedzinami życia społeczno-gospodarczego gminy Słupia, przedsiębiorcy, rolnicy, przedstawiciele organizacji pozarządowych. Rolą Zespołu jest doradzanie i opiniowanie. Wybierze on ze swojego grona przewodniczącego. Do zadań Zespołu będzie należało w szczególności:

1. przygotowywanie sprawozdań z realizacji Strategii,
2. przedkładanie Radzie Gminy propozycji zmian w treści Strategii,
3. zapoznanie się z uwagami Rady Gminy dotyczącymi sprawozdania z realizacji Strategii,
4. opiniowanie wniosków przedkładanych przez organizacje pozarządowe, przedsiębiorców czy też mieszkańców dotyczących zadań realizowanych w ramach Strategii,
5. ewaluację Strategii,
6. podejmowanie decyzji odnośnie regulaminu prac Zespołu, wyboru sekretarza, itp.
7. inne określone w Regulaminie i mające znaczenie dla realizacji Strategii.

Uczestnictwo w pracach Zespołu ma charakter społeczny i za udział w nich nie przysługuje wynagrodzenie. Zespół spotyka się w miarę potrzeb. Jego decyzje są podejmowane o ile to możliwe w ramach konsensu, szczegółowy tryb podejmowania decyzji zostanie ujęty w Regulaminie Zespołu.

9.2 System monitorowania, ewaluacji i wdrażania

Kluczowe znaczenie dla oceny podejmowanych działań ma ich monitoring. Monitorowanie Strategii to systematyczne i ciągle zbieranie, analiza i wykorzystywanie informacji o przebiegu jej wdrażania na potrzeby lepszego zarządzania, oceny oraz podejmowania decyzji. Proces ten dostarcza niezbędnych informacji na temat postępów realizacji i efektywności wdrażania poszczególnych projektów inwestycyjnych i programów oraz diagnozuje stan wykorzystania udzielonej pomocy finansowej. Funkcję instytucji monitorującej wdrażanie Strategii będzie pełnił Rada Gminy Słupia. Rada Gminy jako instytucja kontrolna i uchwałodawcza będzie mieć za zadanie:

- akceptację sprawozdań z realizacji Strategii przygotowanych przez Zespół Monitorujący Strategię, w szczególności osiągnięcia celów, rezultatów,
- analizowanie i zatwierdzanie wniosków o zmianę treści Strategii,
- aktualizację Strategii,
- uwzględnienie zadań zaplanowanych do realizacji w Strategii przy przyjmowaniu decyzji o budżecie gminy oraz wieloletniej prognozy inwestycyjnej lub innych dokumentów strategicznych o znaczeniu lokalnym.

Monitoring Strategii Rozwoju Gminy będzie skoncentrowany głównie na kontroli realizacji projektów inwestycyjnych. Będzie on prowadzony w dwóch zakresach:

- **rzeczowym** - ma za zadanie dostarczyć dane i informacje na temat aktualnego stanu wdrażania Strategii oraz przyczynić się do przeprowadzenia oceny jego wykonania na dany moment badawczy - na podstawie sprawozdania z realizacji Strategii przygotowanego przez Zespół Monitorujący Strategię. Zakres rzeczowy monitoringu będzie prowadzony w dwóch kategoriach i dotyczyć będzie wskaźników produktu i rezultatu.
- **finansowym** – będą obrazować go dane finansowe realizacji projektów, które będą podstawą do stwierdzenia czy postęp finansowy we wdrażaniu Strategii jest osiągnięty na zakładanym poziomie.

Najbardziej optymalnym rozwiązaniem jest, aby wszystkie czynności związane z procesem monitoringu strategicznego były wykonywane systematycznie – zgodnie ze specyfiką przyjętych w strategii założeń, a wnioski z ich przeprowadzania spisywane w formie raportu monitoringowego.

Monitoring realizacji strategii rozwoju oparty jest zazwyczaj m.in. na danych publikowanych przez Urząd Statystyczny oraz danych własnych pochodzących z poszczególnych komórek lub jednostek organizacyjnych Gminy.

9.3 Sposoby oceny Strategii

Ewaluacja ma na celu poprawę: jakości, skuteczności i spójności realizacji Strategii Rozwoju Gminy Słupia w odniesieniu do konkretnych problemów z jednoczesnym uwzględnieniem celów strategicznych Strategii i właściwego prawodawstwa lokalnego, krajowego i wspólnotowego dotyczącego m.in. oddziaływania na środowisko naturalne projektów zapisanych do realizacji w Strategii.

Rada Gminy oceniając realizację Strategii będzie brała pod uwagę następujących 5 kryteriów:

- ✓ **skuteczność** – kryterium, które pozwala sprecyzować, do jakiego stopnia cele przedsięwzięcia zdefiniowane na etapie Strategii zostały osiągnięte,
- ✓ **efektywność** – kryterium, które pozwala ocenić rezultaty jakie zostały osiągnięte dzięki wdrażaniu poszczególnych zadań inwestycyjnych,
- ✓ **użyteczność** – kryterium pozwalające ocenić, do jakiego stopnia oddziaływanie Strategii odpowiada potrzebom grup docelowych,
- ✓ **trafność** – kryterium pozwalające ocenić, do jakiego stopnia cele Strategii odpowiadają potrzebom i priorytetom wskazanym w odniesieniu do obszarów problemowych,
- ✓ **trwałość** – kryterium pozwalające ocenić na ile można się spodziewać, że pozytywne zmiany wywołane oddziaływaniem Strategii będą trwać po jej zakończeniu.

Sprawozdania z oceny realizacji Strategii powinny być sporządzane zgodnie z zaleceniami Rady Gminy, instytucji przyznających dofinansowanie projektów przewidzianych do realizacji w ramach Strategii z udziałem środków zewnętrznych. Podmiotem odpowiedzialnym za ewaluację będzie Rada Gminy Słupia. Wnioski z ewaluacji będą prezentowane w sprawozdaniach z realizacji Strategii.

Sposoby inicjowania współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi

Zasada „partnerstwa” jest jedną z kluczowych zasad przyświecających przygotowaniu i wdrażaniu Strategii. Inicjowanie współpracy pomiędzy sektorem publicznym i prywatnym stanowi kontynuację prac nad Strategią, gdzie do współpracy zostali zaproszeni przedstawiciele w/w sektorów. Współpraca ta będzie odbywać się także na poziomie Zespołu Monitorującego Strategię, gdzie zostaną zaproszeni także przedstawiciele m.in. przedsiębiorców i rolników.

W miarę możliwości i potrzeb informacje na temat wdrażania działań przewidzianych w Strategii w odniesieniu do obszarów problemowych będą przekazywane na zebraniach wiejskich, imprezach cyklicznych oraz za pomocą innych instrumentów, które przygotowuje Zespół Monitorujący Strategię. Współpraca różnych środowisk reprezentujących mieszkańców Gminy w ramach w/w Zespołu ma na celu:

- wykorzystać potencjał organizacji i społeczności lokalnej poprzez skoordynowanie działań w ramach jednego, spójnego planu strategicznego akceptowanego i wspieranego przez wszystkich uczestników,
- optymalne wykorzystanie kompetencji i zasobów będących w dyspozycji gminy oraz przedsiębiorców,
- wsparcie innowacyjności proponowanych rozwiązań, wyrażające się zastosowaniem nowych podejść do problemów związanych z rozwojem lokalnym.

9.4 Komunikacja społeczna i promocja

Promocja gminy jest jednym ze sposobów wspierania rozwoju gminy. Odpowiedni marketing to nie tylko mniejsze bezrobocie w regionie, czy większe wpływy z turystyki, ale przede wszystkim szansa na rozwój i wyższą, jakość życia mieszkańców. Promocja musi opierać się na realnych przesłankach, sięgać po autentyczne cechy, atuty i zalety gminy. Bez mocnej i skutecznej promocji gmina nie może liczyć na przyciąganie inwestorów bądź turystów.

Promocja gminy to działania zmierzające do poinformowania i zachęcania określonych osób prawnych i/lub fizycznych do aktywności gospodarczej ukierunkowanej tak, aby dawała efekty pożądane przez władze gminy i zgodne z programami rozwoju przez te władze opracowanymi. Promocja to także cierpliwe kształtowanie wizerunku gminy, jako miejsca właściwego dla odpowiednich działań.

Informacja na temat realizacji Strategii będzie przekazywana mieszkańcom:

- ✓ na zebraniach wiejskich,
- ✓ na sesjach Rady Gminy,
- ✓ w Biuletynie Informacji Publicznej,
- ✓ na tablicach ogłoszeniowych.

Realizacja Strategii musi opierać się na właściwym odbieraniu informacji zwrotnej, tak, aby móc dobrze ją modyfikować. Celem działań informacyjnych będzie:

- ✓ zapewnienie bieżącego informowania o zakresie i wymiarze pomocy wspólnotowej dla poszczególnych projektów i rezultatach działań, za które odpowiada Urząd Gminy Słupia,
- ✓ współpraca z instytucjami zaangażowanymi w monitorowanie i realizowanie Strategii w zakresie działań informacyjnych i promocyjnych poprzez wymianę informacji i wspólne przedsięwzięcia,
- ✓ wykorzystanie nowoczesnych technologii, takich jak Internet, poczta elektroniczna, elektroniczna archiwizacja dokumentów, w celu usprawnienia komunikacji pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w realizacji Strategii.

Realizacji polityki informacyjnej służyć mają następujące instrumenty:

- ✓ konferencje, seminaria, wykłady, warsztaty, prezentacje propagujące informacje o możliwościach wykorzystania środków unijnych,

- ✓ wizytacje projektów, ekspozycje projektów – mogące stanowić skuteczne metody prezentacji osiągnięć w zakresie realizacji inicjatyw z wykorzystaniem środków Unii Europejskiej, a także informacje o projektach oraz ich promocja przez beneficjentów,
- ✓ współpraca z mediami.

9.5 Aktualizacja Strategii

Strategii należy systematycznie dostosowywać do stale zmieniających się uwarunkowań, zachodzi potrzeba aktualizacji jej treści i struktury, które ulegają zmianie zarówno w kontekście instytucjonalnym, jak i społeczno-gospodarczym. Zasadnicze znaczenie mają zmiany, jakie zachodzą w polityce krajowej oraz unijnej w zakresie celów, sposobu ich definiowania, a także sposobu ich operacjonalizacji. Aktualizacja strategii musi zatem następować w kontekście wydłużenia horyzontu czasowego, uaktualnienia diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej oraz analizy SWOT, poddania weryfikacji celów, wskaźników, a dalej zadań, dalszej koncentracji i bardziej adekwatnego powiązania z bieżącym ustawodawstwem krajowym i unijnym oraz polskimi i unijnymi dokumentami strategiczno-programowymi, stworzenia nowych ram finansowych czy przeglądu systemu realizacji i monitorowania strategii.

X. Spójność strategii z dokumentami wyższego szczebla

Rozwój każdej gminy zawsze stanowi integralną część rozwoju powiatu, województwa w skali mikro oraz rozwoju kraju i wspólnoty europejskiej w skali makro. Strategiczne decyzje podejmowane na poszczególnych poziomach pozostają ze sobą w interakcji i są wzajemnie uwarunkowane, dlatego też Strategia Rozwoju Gminy Słupia na lata 2017 – 2030 musi być powiązana z dokumentami strategicznymi obowiązującymi w szerszym otoczeniu Gminy. Założono, zatem komplementarność Strategii Rozwoju Gminy z następującymi dokumentami strategicznymi:

Międzynarodowe dokumenty strategiczne

AGENDA 21

Agenda 21 jest globalnym programem działań, który został uchwalony w czerwcu 1992 na Konferencji Narodów Zjednoczonych w Rio de Janeiro podczas tzw. Szczytu Ziemi. Dokument określa obszary wspólnych działań w kwestii ochrony i kształtowania środowiska zwracając przede wszystkim uwagę na ochronę zasobów naturalnych oraz zrównoważony rozwój. Agenda 21 składa się z czterech części, poruszających następujące kwestie:

- zagadnienia społeczne i ekonomiczne,
- gospodarowanie zasobami naturalnymi Ziemi,
- wzmocnienie roli głównych grup społecznych,
- środki wdrażania zaleceń.

W grudniu 1992 roku została powołana Komisja Zrównoważonego Rozwoju, której zadaniem jest monitorowanie przestrzegania postanowień programu.

Strategia EUROPA 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającemu włączeniu społecznemu jest nową długookresową strategią rozwoju Unii Europejskiej na lata 2010-2020. Strategia „Europa 2020” zastąpiła realizowaną w latach 2000-2010 Strategię Lizbońską i jest próbą odpowiedzi na słabości europejskiej gospodarki, które ujawniły się szczególnie podczas ostatniego kryzysu. Strategia Europa 2020 została zatwierdzona 17 czerwca 2010 r. przez Radę Europejską i skupia się na trzech priorytetach:

- inteligentny wzrost, czyli rozwój opierający się na wiedzy i innowacjach,
- wzrost zrównoważony, czyli transformacja w kierunku gospodarki niskoemisyjnej, efektywnie korzystającej z zasobów naturalnych,
- wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu, czyli wspieranie gospodarki charakteryzującej się wysokim poziomem zatrudnienia i zapewniającej spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną.

Strategia koncentruje się na pięciu dalekosiężnych celach w dziedzinie edukacji, zatrudnienia i innowacyjności, klimatu i energii oraz w zakresie walki z ubóstwem.

Dokumenty krajowe

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności (DSRK) – dokument określający główne trendy, wyzwania oraz koncepcję rozwoju kraju w perspektywie długookresowej, przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 5 lutego 2013 r. Głównym celem dokumentu jest wytyczenie i charakterystyka działań skierowanych ku poprawie jakości życia Polaków i rozwoju Polski na tle Unii Europejskiej. Założeniem strategii jest przezwycięzenie kryzysu finansowego w możliwie najkrótszym czasie oraz wzrost gospodarczy kraju.

Strategia Rozwoju Kraju 2020. Aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo (SRK 2020) - dokument stanowiący aktualizację Strategii Rozwoju Kraju 2007-2015, przyjęty 25 września 2012 r. przez Radę Ministrów. Wyznacza najważniejsze zadania państwa, których realizacja przyczyni się do szybszego i bardziej zrównoważonego rozwoju kraju i poprawy jakości życia ludności poprzez wzmocnienie potencjałów gospodarczych, instytucjonalnych i społecznych. Główne działania obejmują trzy obszary: sprawne i efektywne państwo, konkurencyjną gospodarkę oraz spójność społeczną i gospodarczą.

Strategie rozwoju (tzw. strategie zintegrowane):

- Strategia innowacyjności i efektywności gospodarki (Ministerstwo Gospodarki)
- Strategia rozwoju kapitału ludzkiego (Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej)
- Strategia rozwoju transportu (Ministerstwo Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej)
- Strategia Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko (Ministerstwo Gospodarki)
- Strategia Sprawne państwo (Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji)
- Strategia rozwoju kapitału społecznego (Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego)
- Krajowa strategia rozwoju regionalnego – Regiony Miasta Obszary wiejskie (Ministerstwo Rozwoju Regionalnego)
- Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa (Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi)

Strategia rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego RP (Ministerstwo Obrony Narodowej)

- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie (KSRR). Kompleksowy średniookresowy dokument strategiczny odnoszący się do prowadzenia polityki rozwoju społeczno-gospodarczego kraju w ujęciu wojewódzkim, przyjęty 13.07.2010 r. przez Radę Ministrów
- Strategia Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Polski Wschodniej do roku 2020. Strategia jest dokumentem wypełniającym lukę między horyzontalną polityką wobec wszystkich polskich regionów sformułowaną w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010-2020, a polityką rozwoju poszczególnych regionów w Polsce Wschodniej, wyrażoną w Strategiach Rozwoju Województw. Dokument identyfikuje dodatkowy, makroregionalny poziom potrzeb i celów rozwojowych w perspektywie do 2020r., jest komplementarny z krajowymi i regionalnymi strategiami rozwoju, przyjęta 11.07.2013 r. przez Radę Ministrów

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK 2030). Dokument określający zasady ładu przestrzennego w Polsce, przyjęty 13.12.2012 r. przez Radę Ministrów. Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju jest najważniejszym dokumentem strategicznym w kwestii zagospodarowania przestrzennego kraju. Został on stworzony w celu zapewnienia efektywnego wykorzystania jego przestrzeni. Dokument zawiera cele i kierunki działań służące takiemu planowaniu przestrzennemu, który pozwoli na wzrost społeczno-gospodarczy państwa. Cele określone w dokumencie to:

- Podwyższenie konkurencyjności głównych ośrodków miejskich Polski w przestrzeni europejskiej poprzez ich integrację funkcjonalną przy zachowaniu policentrycznej struktury systemu osadniczego sprzyjającego spójności.
- Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialne równoważenie rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystywanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów.
- Poprawa dostępności terytorialnej kraju w różnych skalach przestrzennych poprzez rozwijanie infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej.
- Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej, jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski.
- Zwiększanie odporności struktury przestrzennej kraju na zagrożenia naturalne i utraty bezpieczeństwa energetycznego oraz kształtowanie struktur przestrzennych wspierających zdolności obronne państwa.
- Przywracanie i utrwalanie ładu przestrzennego.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: REGIONY, MIASTA, OBSZARY WIEJSKIE

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie jest średniookresowym dokumentem strategicznym, który określa zasady prowadzenia polityki społeczno-gospodarczej kraju w ujęciu wojewódzkim. Dokument wprowadza zmiany w zakresie planowania i prowadzenia polityki regionalnej w Polsce oraz określa zadania podejmowane przez poszczególne resorty. Jednostki terytorialne są tu postrzegane, jako narzędzia służące osiągnięciu celów rozwojowych całego kraju. Strategia została przyjęta przez Radę Ministrów 13 lipca 2010r.

Polityka Spójności

1. Program dotyczący innowacyjności, badań naukowych i ich powiązań ze sferą przedsiębiorstw
2. Program dotyczący gospodarki niskoemisyjnej, ochrony środowiska, przeciwdziałania i adaptacji do zmian klimatu, transportu i bezpieczeństwa energetycznego
3. Program dotyczący rozwoju cyfrowego
4. Program pomocy technicznej
5. Program dotyczący Polski Wschodniej – program ponadregionalny
6. Program dotyczący rozwoju kompetencji i umiejętności oraz dobrego rządzenia
7. Programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej
8. Regionalne Programy Operacyjne

Wspólna Polityka Rolna i Wspólna Polityka Rybacka składająca się z 2 programów:

1. Program dotyczący rozwoju obszarów wiejskich
2. Program dotyczący rozwoju obszarów morskich i rybackich

Dokumenty regionalne

Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014 – 2020

Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 służy wdrażaniu projektów współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Jest elementem realizacji polityki spójności w Polsce. Aktualną wersją dokumentu jest wersja V wydana w grudniu 2014r. Głównym dążeniem tego dokumentu jest wsparcie realizacji założeń Unii Europejskiej o inteligentnym i zrównoważonym rozwoju, który ma sprzyjać włączeniu społecznemu. Dokument wykazuje zgodność z założeniami Umowy Partnerstwa w zagadnienia związanych ze zwiększeniem konkurencyjności

gospodarki oraz poprawą spójności społecznej i terytorialnej, a także z pozostałymi dokumentami wyższego szczebla.

Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020, Kielce 2006

Cele strategiczne, których realizacja przewidywana jest w Strategii Rozwoju Gminy Słupia na lata 2016-2024 pozostają zgodne z celami Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020. Szczególną uwagę zwrócono tu na potrzebę modernizacji infrastruktury drogowej. Ważną kwestią zarówno dla Samorządu Województwa, jak i Gminy Słupia jest rozwój infrastruktury komunikacyjnej. Dążenie to ma zostać osiągnięte poprzez modernizację dróg wojewódzkich, powiatowych i lokalnych oraz dostosowanie ich do obowiązujących standardów, jakości. Zwrócono również uwagę na rozwój potencjału turystycznego całego województwa. W osiągnięciu celu ma pomóc udostępnienie niedostatecznie wykorzystywanych do tej pory walorów przyrody oraz rozbudowa bazy turystycznej. Pośród celów Strategii Rozwoju Województwa znalazły się również postulaty dotyczące aktywizacji rolnictwa i lepszego wykorzystania jego potencjału. Powyższe zamierzenie ma zostać osiągnięte poprzez rozwój specjalizacji produkcji oraz poprawę przetwórstwa i marketingu artykułów rolnych. Realizacji wyżej wymienionego celu ma służyć również wspieranie młodych rolników posiadających odpowiednie kwalifikacje zawodowe, a także wspieranie działalności innowacyjnej oraz badawczo-rozwojowej na rzecz rolnictwa.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego służy kształtowaniu uporządkowanej przestrzeni województwa. Zawiera on cele i kierunki gospodarowania przestrzenią z uwzględnieniem walorów architektonicznych i krajobrazowych, wymagań ochrony środowiska przyrodniczego, zdrowia, bezpieczeństwa oraz potrzeb ludzi niepełnosprawnych, a także walorów ekonomicznych przestrzeni. Przestrzeganie powyższych zaleceń ma skutkować wzrostem atrakcyjności i konkurencyjności regionu, ochroną bogatych zasobów środowiska przyrodniczego i kulturalnego, czy poprawę efektywności gospodarowania.

Program Ochrony Środowiska dla Województwa Świętokrzyskiego, Kielce 2011.

Aktualny Program Ochrony Środowiska dla Województwa Świętokrzyskiego dotyczy okresu od 2011 do 2015 roku z perspektywą do roku 2019. Dokument podejmuje zagadnienia związane ze strategią działań dla poprawy stanu środowiska naturalnego, monitoring

realizacji programu oraz aspekty finansowe wdrażania programu. Jednym z głównych celów programu jest ochrona zasobów naturalnych między innymi poprzez utrzymanie różnorodności siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, prowadzenie szkoleń i edukacja ekologiczna w zakresie ochrony przyrody i różnorodności biologicznej czy przeciwdziałaniu nielegalnej eksploatacji kopalin. Ponadto w rozpatrywanym dokumencie zwrócono uwagę na poprawę jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego. Realizacji powyższego celu ma służyć: budowa kanalizacji/ przydomowych oczyszczalni ścieków, a także rozwój odnawialnych źródeł energii.

Program Rozwoju Powiatu Jędrzejowskiego na lata 2016-2020

Program Rozwoju Powiatu Jędrzejowskiego jest dokumentem, w którym określone są kierunki i cele rozwoju Powiatu Jędrzejowskiego i związane z tym zadania polegające na poprawie sytuacji na danym obszarze. Cele w Programie Rozwoju Powiatu Jędrzejowskiego pozostają zgodne z celami Strategii Rozwoju Gminy Słupia na lata 2017-2030.

Spis tabel

Tabela 1: Powierzchnia sołectw Gminy Słupia	8
Tabela 2: Zabytki na terenie Gminy Słupia figurujące w rejestrze zabytków nieruchomych województwa świętokrzyskiego	13
Tabela 3: Liczba mieszkańców w poszczególnych sołectwach na terenie gminy Słupia w 2015 roku	20
Tabela 4: Struktura ludności na terenie Gminy Słupia w latach 2013-2015	21
Tabela 5: Liczba bezrobotnych w gminie Słupia na tle powiatu jędrzejowskiego (II kwartał 2016 rok)	23
Tabela 6: Liczba osób/ rodzin korzystających z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej w latach 2013-2015	26
Tabela 7: Przepięczność/wykroczenia w latach 2013-2015	28
Tabela 8: Przepięstwa/wykroczenia odnotowane na terenie Gminy w latach 2013-2015	28
Tabela 9: Liczba podmiotów zarejestrowanych działalności gospodarczych w 2015 roku	30
Tabela 10: Rodzaje gruntów w Gminie	32
Tabela 11: Liczba kilometrów dróg w podziale na sołectwa oraz kategorię drogi	33
Tabela 12: Wskaźniki zwodociągowania w gminie	34
Tabela 13: Wykaz sołectw z dostępem i brakiem wodociągu na terenie sołectwa	34
Tabela 14: Kanalizacja sanitarna na terenie Gminy	35
Tabela 15: Linie SN i nn na terenie Gminy Słupia	37
Tabela 16: Wykaz boisk z terenu Gminy	40
Tabela 17: Liczba osób zapisanych do lekarza OZ w podziale na sołectwa	41
Tabela 18: Wykaz organizacji pozarządowych	43
Tabela 19: Analiza SWOT	45
Tabela 20: Wybrane kategorie dochodu Gminy Słupia w mln zł	47
Tabela 21: Wybrane kategorie wydatków Gminy Słupia w mln zł	47
Tabela 22: Wykaz projektów realizowanych na terenie Gminy Słupia	48

Spis wykresów

Wykres 1: Powierzchnia poszczególnych sołectw na terenie gminy	8
Wykres 2: Struktura ludności na terenie Gminy Słupia w latach 2013-2015	21
Wykres 3: Najczęstsze przyczyny korzystania z pomocy społecznej w 2015r.	27
Wykres 4: Miejscowości najbardziej zagrożone przepięcznością na terenie Gminy Słupia w 2015 roku	29
Wykres 5: Zmieszane odpady komunalne zbierane w ciągu roku na terenie Gminy Słupia	36

Spis zdjęć

Zdjęcie 1: Zespół kościoła par. pw. Nawiedzenia NMP	14
Zdjęcie 2: Kościół par. pw. św. Trójcy w Słupi	15
Zdjęcie 3: Pałac w Słupi	16

Spis map

Mapa 1: Gmina Słupia na tle powiatu jędrzejowskiego	7
Mapa 2: Mapa obszaru chronionego	19